

TEMATICA EXAMENULUI DE ADMITERE
LA ȘCOALA DOCTORALĂ DE TEOLOGIE „SF. NICODIM”,

Sesiunea septembrie, 2020

I. Candidații înscriși la specialitatea Teologie Dogmatică, conducător științific: IPS Prof.univ.dr IRINEU ION POPA:

- Susținerea temei de cercetare
- Examen oral la disciplina fundamentală **Teologie Dogmatica** - test din programa de mai jos
- Examen scris la disciplina de specialitate *Teologie dogmatică și simbolică* - test din programa de mai jos

Teme de cercetare:

1. Lucrarea harului în teologia Sfântului Simeon Noul Teolog și în scierile Sfântului Simeon Metafrastul

- SF. SIMEON NOUL TEOLOG, *Catéchèses, Tome I (1 – 5)*, introduction, texte critique et notes par Mgr. Basile Krivochéine, traduction par Joseph Paramelle, în colecția *Sources Chrétiennes*, N° 96, Éditions du Cerf, Paris, 1963.
- SF. SIMEON NOUL TEOLOG, *Catéchèses, Tome II (6 – 22)*, introduction, texte critique et notes par Mgr. Basile Krivochéine, traduction par Joseph Paramelle, în colecția *Sources Chrétiennes*, N° 104, Éditions du Cerf, Paris, 1964.
- SF. SIMEON NOUL TEOLOG, *Catéchèses, Tome III (23 – 34). Actions de grâces I – 2*, introduction, texte critique et notes par Mgr. Basile Krivochéine, traduction par Joseph Paramelle, în colecția *Sources Chrétiennes*, N° 113, Éditions du Cerf, Paris, 1965.
- SF. SIMEON NOUL TEOLOG, *Cateheze*, „Scrieri II”, Studiu introductiv și traducere: diac. Ioan I. Ică jr, Editura Deisis, Sibiu, ¹1999, ²2003.
- SF. SIMEON NOUL TEOLOG, *Chapitres théologiques, gnostiques et pratiques*, introduction, texte critique, traduction et notes de J. Darrouzès, în colecția *Sources Chrétiennes*, N° 51, Éditions du Cerf, Paris, 1957.
- SF. SIMEON NOUL TEOLOG, *Discursuri teologice și etice*, „Scrieri I”, Studiu introductiv și traducere de Diac. Ioan I. Ică jr și un studiu de Ierom. Alexander Golitzin, Editura Deisis, Sibiu, ¹1998, ²2001.
- SF. SIMEON NOUL TEOLOG, *Hymnes, Tome I (1 - 15)*, introduction, texte critique et notes par Johannes Koder, traduction par Joseph Paramelle, în colecția *Sources Chrétiennes*, N° 156, Éditions du Cerf, Paris, 1969.
- SF. SIMEON NOUL TEOLOG, *Hymnes, Tome II (16 - 40)*, introduction, texte critique et notes par Johannes Koder, traduction par Louis Neyrand, în colecția *Sources Chrétiennes*, N° 174, Éditions du Cerf, Paris, 1971.
- SF. SIMEON NOUL TEOLOG, *Hymnes, Tome III (41 - 58)*, texte critique et index par Johannes Koder, traduction et notes par Joseph Paramelle et Louis Neyrand, în colecția *Sources Chrétiennes*, N° 196, Éditions du Cerf, Paris, 1973.

- SF. SIMEON NOUL TEOLOG, *Imne, epistole și capitole*, „Scrieri III”, Introducere și traducere de diac. Ioan I. Ică jr, Editura Deisis, Sibiu, 2001.
- SF. SIMEON NOUL TEOLOG, *Traité théologiques et éthiques, Tome I, (Théol. I-III – Éth. I - III)*, introduction, texte critique, traduction et notes par Jean Darrouzès, în colecția *Sources Chrétiennes*, N° 122, Éditions du Cerf, Paris, 1966.
- SF. SIMEON NOUL TEOLOG, *Traité théologiques et éthiques, Tome II, (Éth. IV - XV)*, introduction, texte critique, traduction et notes par Jean Darrouzès, în colecția *Sources Chrétiennes*, N° 129, Éditions du Cerf, Paris, 1967.
- STĂNILOAE, Pr. Prof. Dr. Dumitru, *Studii de Teologie Dogmatică Ortodoxă*, Editura Mitropoliei Olteniei, Craiova, 1990.
- The Epistles of St. Symeon the New Theologian*, edited and translated by H.J.M. Turner, on the basis of the Greek text established by Joseph Paramelle, seria „Oxford Early Christian Texts” [= *Ep-OECT*], Oxford University Press, 2009.

2. Filioque în dezbaterile teologice până la Sfântul Marcu al Efesului: tradiție și creativitate

- LARCHET, Jean-Claude, *Sfântul Maxim Mărturisorul. Mediator între Răsărit și apus*, traducere de Daniela Cojocariu, Iași, Editura Doxologia, 2010.
- PELIKAN, Jaroslav, *Tradiția creștină. O istorie a dezvoltării doctrinei*, vol. 2: *Spiritul creștinătății răsăritene (600-1700)*, traducere de Nicolai Buga, Iași, Editura Polirom, 2005.
- BOBRINSKOY, Pr. prof. Boris, *Taina Preasfintei Treimi*, traducere de Măriuca și Adrian Alexandrescu, București, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, 2005
- SIECIENSKI, Edward A., *The Filioque. History of a Doctrinal Controversy*, Oxford, Oxford University Press, 2010.
- MOȘ, Pr. conf. Grigore Dinu, „O critică patristică a lui Filioque: Sf. Fotie, Sf. Grigorie al II-lea Cipriotul și Sf. Grigorie Palama”, în *Studia UBB Theologia Orthodoxa*, vol. 57 (2012), nr. 1, p. 171-86

3. Persoana Sfântului Duh și îndumnezeirea omului în teologia Sfântului Maxim Mărturisorul

- POPA, IPS. Prof. dr. Irienu Ion, *Cibernetica iubirii în mistica îndumnezeirii: viziunea Sfântului Maxim Mărturisorul*, București, Editura Academiei Române, 2019.
- EPIFANOVICI, prof. S. L., *Sfântul Maxim Mărturisorul și teologia bizantină. Studiu teologic*, traducere de Marcel CORJA, București, Editura, Evanghelistos, 2009.
- ICĂ jr., diac. prof. Ioan, *Mystagogia Trinitatis. Probleme ale teologiei trinitare patristice și moderne cu referiri speciale la triadologia Sfântului Maxim Mărturisorul*, Sibiu, Editura Deisis, 1998.
- KARAYIANNIS, Vasilios, *Maxime le Confesseur. Essence et energies de Dieu*, Paris, Beauchesne, 1993.
- LARCHET, Jean-Claude, *La divination de l'homme selon Saint Maxime le Confesseur*, Paris, Les Éditions du Cerf, 1996.
- MATSOUKAS, Nikos, *La Vie en Dieu selon Maxime le Confesseur: Cosmologie, Anthropologie, Sociologie*, traducere de Maurice-Jean Monsaingeon, Editions Axios, 1994.
- RENCZES, Philipp Gabriel, *Agir de Dieu et liberté de l'homme. Recherches sur l'anthropologie théologique de saint Maxime le Confesseur*, Paris, Les Éditions du Cerf, 2003.

RIOU, Alain, *Le monde et l'Église selon Maxime le Confesseur*, Editura Beauchesne, Paris, 1973.

THUMBERG, Lars, *Antropologia teologică a Sfântului Maxim Mărturisitorul*, Editura Sophia, București 2005.

4. Pnevmatologia ortodoxă la teologii contemporani – o analiză comparată

LOSSKY, Vladimir, *Teologia Mistică a Bisericii de Răsărit*, traducere de pr. prof. Vasile Răducă, București, Editura Anastasia, f. an.

NISSIOTIS, Nikos, „Pneumatologie ortodoxe”, în F. J. Lenhardt, *Le Saint-Esprit*, Geneva, Labor et Fides, 1963.

IDEM, „Spirit, Church and Ministry”, în *Theology Today*, vol. 19 (1963), pp. 484-499.

STĂNILOAE, pr. prof. Dumitru, „Sfântul Duh și sobornicitatea Bisericii. Extrase din raportul unui observator ortodox la Conciliul al II-lea de la Vatican”, în *Ortodoxia*, vol. 19 (1967), nr. 1, p. 32-47.

IDEM, *Rugăciunea lui Iisus și experiența Duhului Sfânt*, traducere de Maria-Cornelia Ică jr., Sibiu, Editura Deisis, 2003.

5. Lumina cea necreată și darul Sfântului Duh în experiența isihastă

POPA, IPS prof. dr. Irineu, *Biserica în actualitate sau actualitatea Bisericii*, București, Editura Academiei Române, 2018.

BOBRINSKOY, pr. prof. Boris, *Taina Preasfintei Treimi*, traducere de Măriuca și Adrian Alexandrescu, București, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, 2005.

IDEM, *Împărtășirea Sfântului Duh*, traducere de Măriuca și Adrian Alexandrescu, în coll. *Teologi ortodocși străini*, București, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, 1999.

TSELENGHIDIS, Dimitrios, *Har și libertate în tradiția patristică a secolului al XIV-lea. Contribuții la soteriologia Bisericii Ortodoxe*, coll. *Patristica*, traducere de pr. Daniel Pupăză, Iași, Editura Doxologia, 2015.

MEYENDORFF, Pr. prof. John, *O introducere în studiul vieții și operei Sfântului Grigorie Palama*, traducere de Măriuca și Adrian Alexandrescu, București, Editura Nemira, 2014.

LARCHET, Jean Claude, *Teologia energiilor dumnezeiești: de la origini până la Sfântul Ioan Damaschinul*, traducere de Marinela Bojin, București, Editura Basilica, 2018.

BRADSHAW, David, *Aristotel, East and West. Metaphysics and Division of Christendom*, Cambridge, Cambridge University Press, 2004.

TORRANCE, Alexis, „Precedents for Palamas' Essence-Energies Theology in the Cappadocian Fathers”, în *Vigiliae Christianae*, vo. 63 (2009), p. 47-70.

COFFEY, David, „The Palamite Doctrine of God: A New Perspective”, în *St. Vladimir's Theological Quarterly*, vol. 32 (1988), nr. 3, p. 329-58.

6. Învățătura despre Sfântul Duh exprimată în cultul răsăritean

CULLMANN, Oscar, *Early Christian Worship*, translated by Steward Todd, London, SCM Press, 1953.

ICĂ jr., Diac. Ioan, *De la Dionisie Areopagitul la Simeon al Tesalonicului. Integrala comentariilor liturgice bizantine. Studii și texte*, Sibiu, Editura Deisis, 2011.

LACOSTE, Jean-Yves, *Experiență și Absolut. Pentru o fenomenologie liturgică a umanității omului*, traducere de Maria-Cornelia ICĂ jr., Sibiu, Editura Deisis, 2001.

- LARCHET, Jean Claude, *Viața liturgică*, traducere de Felicia Dumas, Iași, Editura Doxologia, 2017.
- SCRIMA, Andre, *Biserica liturgică*, serie de autor Andre Scrima, traducere și note de Anca Manolescu, București, Editura Humanitas, 2005.
- STĂNILOAE, pr. prof. Dumitru, *Spiritualitate și comuniune în Liturghia ortodoxă*², coll. *Scrieri*, vol. 3, București, Editura Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă, 2004.
- STREZA, Ciprian-Ioan, *Realism și simbolism liturgic în Mystagogia Sfântului Maxim Mărturisitorul. Text, traducere, comentariu teologic*, Sibiu, Editura Andreiana, 2009.

TEMATICA DISCIPLINEI OBLIGATORII: TEOLOGIE DOGMATICĂ

Subiect: HRISTOLOGIE ORTODOXĂ (Examen oral)

Bibliografie:

HRISTOLOGIA ORTODOXĂ

- CHIȚESCU, prof. dr. Nicolae., *Teologia Dogmatică și Simbolică*, vol. II, București, Editura Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă, 1958.
- EVDOKIMOV, Paul, *Ortodoxia*, trad. dr. Irineu Popa, EIBMBOR, București, 1996.
- GALERIU, pr. prof., Constantin, *Jertfă și răscumpărare*, Harisma, 1991.
- LOSSKY, Vladimir, *Teologiamistică a Bisericii de Răsărit*, trad. pr. Vasile Răducă, Ed. Anastasia.
- MEYENDORFF, John, *Hristos în gândirea creștină răsăriteană*, trad. pr. prof. Nicolai Buga, EIBMBOR, București, 1997.
- POPA, Prof. univ. dr. Irineu Ion, *Iisus Hristos este același, ieri, azi și în veac*, Ed. Mitropoliei Olteniei, Craiova, 2010.
- SCHÖNBORN, Christoph, *Icoana lui Hristos, O introducere teologică*, trad. Pr. Dr. Vasile Răducă, București, Ed. Anastasia, București 1996.
- SFÂNTUL ATANASIE CEL MARE, *Cuvânt despre Întruparea cuvântului*, PSB15, trad. pr. prof. Dumitru Stăniloae, Ed. IBMBOR, București, 1987.
- SFÂNTUL CHIRIL AL ALEXANDRIEI, *Comentariu la Evanghelia Sfântului Ioan*, PSB41, trad. pr. prof. dr. Dumitru Stăniloae, Ed. IBMBOR, București, 2000.
- SFÂNTUL GRIGORIE DE NAZIANZ, *Opere dogmatice*, trad. pr. dr. Gheorghe Tilea, Herald, București, 2002.
- SFÂNTUL IOAN DAMASCHIN, *Dogmatica*, trad. de Dumitru Fecioru, Ed. Scripta, București, 1993.
- SFÂNTUL MAXIM MĂRTURISITORUL, *Ambigua*, PSB 80, EIBMBOR, București, 1983.
- STĂNILOAE, Pr. prof. Dumitru, *Teologia Dogmatică Ortodoxă, vol. II*, Ed. Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1997.

B. TEMATICA DE SPECIALITATE (Examen oral):

PNEVMATOLOGIE ORTODOXĂ ECLESIOLOGIE ORTODOXĂ

Bibliografie:

- BOBRINSKOY, pr. Prof. Bori, *Șîmpărtășirea Sfântului Duh*, trad. Măriuca și Adrian Alexandrescu, Ed. IBMBOR, București, 1999.
- IDEM, *Taina Bisericii*, trad. Vasile Manea, Ed. Patmos, Cluj-Napoca, 2002.
- LOSSKY, Vladimir, *Teologia Mistică a Bisericii de Răsărit*, trad. Pr. Vasile Răducă, Ed. Anastasia.
- STĂNILOAE, pr. prof. Dumitru, *Teologia Dogmatică Ortodoxă, vol. 2*, ediția a doua, Ed. IBMBOR, București, 1997.
- ZIZIOULAS, Ioannis, *Ființa eclesială*, Ed. Bizantină, București, 2007.

II. Pentru candidații înscriși la specialitatea Teologie Dogmatică, conducător științific: Pr.Prof.univ.dr ION POPESCU:

- Susținerea temei de cercetare
- Examen scris la disciplina fundamentală **Teologie Dogmatica** - test din programa de mai jos
- Examen scris la disciplina de specialitate **Teologie dogmatică și simbolică** - test din programa de mai jos

Teme de cercetare:

1. Ființă - Persoană - Ierarhie. Actualitatea teologiei dionisiene și importanța ei pentru teologia contemporană

Bibliografie:

1. Sfântul Dionisie Areopagitul, *Opere complete și scoliile Sfântului Maxim Mărturisorul*, Traducere, introducere și note de Pr. Dumitru Stăniloae, Ediție îngrijită de Constanța Costea, Editura Paideia, București 1996
2. Drăgulin I., Prof. univ. dr., Gheorghe, *Areopagitica. Dionisie Smeritul (Exiguul) și alți teologi străromâni în context european, secolele V-VI*, Editura PACI, București, 1998
3. Louth, Andrew, *Originile tradiției mistice creștine. De la Platon la Dionisie Areopagitul*, Editura Deisis, Sibiu, 2002
4. Larchet, Jean-Claude, *Persoană și natură. Sfânta Treime-Hristos-Omul*, Editura Basilica a Patriarhiei Române, București, 2013
5. *Studia Theologica 3, Teologie și Filozofie în opera Sf. Dionisie Areopagitul*, Partea I, Editura Mitropoliei Olteniei, Craiova, 2012
6. Louth, Andrew, *Dionisie Areopagitul. O introducere*, Editura Deisis, Sibiu, 1997
7. Meyendorff, John, *Biserica ortodoxă ieri și azi*, Ediție nouă, revăzută și îndreptată de John Meyendorff și Nicolas Lossky, Traducere de Cătălin Lazurca, Editura Anastasia, 1996

2. Antropologia Părinților Capadocieni

Bibliografie:

1. Buchiu, Pr. conf. dr., Ștefan, *Perspectiva ortodoxă asupra antropologiei creștine: omul între chip și asemănare în Analele Universității din Craiova. Seria: Teologie*, Anul IV, Nr. 5, 1999
2. Larchet, Jean-Claude, *Persoană și natură. Sfânta Treime-Hristos-Omul*, Editura Basilica a Patriarhiei Române, București, 2013
3. Meyendorff, John, *Teologia Bizantină. Tendințe istorice și teme doctrinare*, Traducere din limba engleză de Preot conf. dr. Alexandru I. Stan, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București 1996
4. Popescu, Preot profesor dr., Dumitru, *Iisus Hristos Pantocrator*, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 2005
5. Romanidis, Pr. prof. dr., Ioan, *Teologia patristică*, traducere de Ion Marin Croitoru, Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2012

6. Sfântul Atanasie cel Mare, *Tratat despre întruparea Cuvântului* în Sfântul Atanasie cel Mare, *Scrieri*, partea I, traducere din grecește, introducere și note de Pr. prof. dr. Dumitru Stăniloae, în colecția P.S.B. nr. 15, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București 1987
7. Sfântul Vasile cel Mare, *Omilii la Hexaimeron*, Traducere și note de Pr. Dumitru Fecioru, Editura Sofia, București, 2004
8. Stăniloae, Dumitru, *Chipul nemuritor al lui Dumnezeu*, volumul I-II, Ediție îngrijită de Camil Marius Dădârlat, Editura Cristal, București, 1995
9. Stăniloae, Dumitru, *Iisus Hristos sau restaurarea omului*, Ediția a II-a, Editura Omniscop, Craiova, 1993
10. Stăniloae, Pr. prof. dr., Dumitru, *Teologia Dogmatică Ortodoxă*, vol. 1, Ediția a doua, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1997
11. Thunberg, Lars, *Omul și cosmosul în viziunea Sfântului Maxim Mărturisitorul*, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București 1999

3. Gnoseologia Sfântului Dionisie Areopagitul

Bibliografie:

8. Drăgulin I., Prof. univ. dr., Gheorghe, *Areopagitica. Dionisie Smeritul (Exiguul) și alți teologi străromâni în context european, secolele V-VI*, Editura PACI, București, 1998
9. Larchet, Jean-Claude, *Persoană și natură. Sfânta Treime-Hristos-Omul*, Editura Basilica a Patriarhiei Române, București, 2013
10. Louth, Andrew, *Dionisie Areopagitul. O introducere*, Editura Deisis, Sibiu, 1997
11. Louth, Andrew, *Originile tradiției mistice creștine. De la Platon la Dionisie Areopagitul*, Editura Deisis, Sibiu, 2002
12. Meyendorff, John, *Biserica ortodoxă ieri și azi*, Ediție nouă, revăzută și îndreptată de John Meyendorff și Nicolas Lossky, Traducere de Cătălin Lazurca, Editura Anastasia, 1996
13. Popescu, Pr. prof. dr., Ion, *Învățătura Sfântului Dionisie Areopagitul despre Sfânta Treime*, în vol. **Metafizică și hermeneutică. Volum omagial Gheorghe Vlăduțescu**, volum îngrijit de Angela Botez, Marius Augustin Drăghici, Henrieta Anișoara Șerban, Sabin Totu, Oana Vasilescu, Editura Aius PrintEd, Craiova 2010
14. Popescu, Pr. prof. dr., Ion, *Mișcare, stabilitate și complexitate în sistemul dionisian. Actualitatea gândirii dionisiene* în volumul **Teologie și filosofie în opera Sf. Dionisie Areopagitul**, Editura Mitropoliei Olteniei, Craiova 2012, pg. 179-212
15. Sfântul Dionisie Areopagitul, *Opere complete și scoliile Sfântului Maxim Mărturisitorul*, Traducere, introducere și note de Pr. Dumitru Stăniloae, Ediție îngrijită de Constanța Costea, Editura Paideia, București 1996
16. *Studia Theologica 3, Teologie și Filozofie în opera Sf. Dionisie Areopagitul*, Partea I, Editura Mitropoliei Olteniei, Craiova, 2012

4. Îndumnezeirea omului și a lumii la Sfântul Maxim Mărturisitorul

Bibliografie:

1. Ică I., Diac. Jr., Ioan, *De la Dionisie Areopagitul la Simeon al Tesalonicului. Integrala comentariilor liturgice bizantine. Studii și texte*, Editura Deisis, Sibiu, 2011
2. Larchet, Jean-Claude, *Sfântul Maxim Mărturisitorul. O introducere*, Editura Doxologia, 2013
3. Popescu, Pr. prof. dr., Ion, *Absolut și contingent în gândirea teologică a Sfântului Maxim Mărturisitorul*, în **Buletin Științific** al Facultății de Teologie din Pitești, Seria: Teologie-Ortodoxă, Nr. 2, 2008

4. Popescu, Pr. prof. dr., Ion, *Antropologia Sfântului Maxim Mărturisitorul versus antropologia postmodernă* în Pr. conf. univ. dr. Nicolae Răzvan Stan (editor), **Antropologia ortodoxă din perspectivă eclesială: provocările postmodernității**, Al VI-lea Colocviu Național de Teologie Dogmatică, Facultatea de Teologie Ortodoxă din Craiova, Mănăstirea Tismana (Jud. Gorj), 10-11 mai 2016, Editura Universitaria, Editura Mitropolia Olteniei, Craiova, 2018, pg. 143-162
5. Popescu, Pr. prof. dr., Ion, *Metoda teologică a Sfântului Maxim Mărturisitorul și actualitatea ei pentru teologia dogmatică*, în volumul **Metode de cercetare în Teologia Dogmatică. Al doilea colocviu național de Teologie Dogmatică**, Editura Sigma, București, 2009
6. Sfântul Maxim Mărturisitorul, *Ambigua*, Traducere din limba greacă veche, introducere și note de Preotul profesor Dumitru Stăniloae, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București 2006
7. Sfântul Maxim Mărturisitorul, *Mystagogia. Cosmosul și sufletul, chipuri ale Bisericii*, traducere, introducere și note D. Stăniloae, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București 2000
8. Sfântul Maxim Mărturisitorul, *Răspunsuri către Talasie în FILOCALIA sau culegere din scrierile Sfinților Părinți care arată cum se poate omul curăți, lumina și desăvârși*, Volumul III, Traducere din grecește, introducere și note de Preotul profesor dr. Dumitru Stăniloae, Editura Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă, București, 2009
9. Stăniloae, Pr. prof. dr., Dumitru, *Teologia Dogmatică Ortodoxă*, vol. 2, Ediția a doua, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1997
10. Stăniloae, Pr. prof., Dumitru, *Hristologia Sfântului Maxim Mărturisitorul în Ortodoxia*, Anul XL, Nr. 3, iulie-septembrie 1988
11. Thunberg, Lars, *Omul și cosmosul în viziunea Sfântului Maxim Mărturisitorul*, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București 1999

5. Teologia energiilor divine necreate la Sfântul Grigorie Palama

Bibliografie:

1. Lossky, Vladimir, *Teologia mistică a Bisericii de Răsărit*, Traducere din limba franceză de Pr. Vasile Răducă, Editura Bonifaciu, 1998
2. Lossky, Vladimir, *Vederea lui Dumnezeu*, în românește de Maria Cornelia Oros, studiu introductiv de diac. Ioan I. Ică jr., Editura Deisis, Sibiu 1995
3. Meyendorff, John, *Teologia Bizantină. Tendințe istorice și teme doctrinare*, Traducere din limba engleză de Preot conf. dr. Alexandru I. Stan, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București 1996
4. Popescu, Pr. conf. dr., Ion, *Energiile Divine Necreate în Teologia Ortodoxă*, în **Buletin Științific** al Facultății de Teologie din Pitești, Seria Teologie-Ortodoxă, anul IX, nr. 1, 2004, p. 90-106
5. Popescu, Preot profesor dr., Dumitru, *Iisus Hristos Pantocrator*, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 2005
6. Sfântul Dionisie Areopagitul, *Opere complete și scoliile Sfântului Maxim Mărturisitorul*, Traducere, introducere și note de Pr. Dumitru Stăniloae, Ediție îngrijită de Constanța Costea, Editura Paideia, București 1996
7. Stăniloae, Pr. prof. dr., Dumitru, *Teologia Dogmatică Ortodoxă*, vol. 1, Ediția a doua, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1996
8. Stăniloae, Preotul Profesor, Dumitru, *Viața și învățătura Sfântului Grigorie Palama*, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 2006
9. Ware, Kallistos, *Dumnezeu ascuns și revelat: calea apofatică și distincția esență-energii*, traducere din lb. engleză de Daniel Jugrin în **Studii Teologice**, Seria a III-a, Anul IV, Nr. 2, aprilie-iunie 2008

6. Hristologia contemporană

Bibliografie:

1. Buchiu, Preot, Ștefan, *Întrupare și unitate. Restaurarea cosmosului în Iisus Hristos*, Prefața de Pr. prof. dr. Dumitru Popescu, Editura Libra, București, 1997
2. Caraza, Diacon dr., Ioan, *Hristologia Sinodului IV Ecumenic de la Calcedon în preocupările teologilor romano-catolici și protestanți din vremea noastră și punctul de vedere ortodox*, Editura Episcopiei Sloboziei și Călărașilor, 2000
3. Coman, Pr. prof., Ioan G., *Persoana Logosului Iisus Hristos în lumina primelor patru secole patristice* în **Studii Teologice**, anul XXIV, nr. 9-10, noiembrie-decembrie, București, 1972
4. Coman, Pr. prof., Ioan G., *Și Cuvântul trup S-a făcut*, Editura Mitropolia Banatului, Timișoara, 1993
5. Irineu Popa Mitropolitul Olteniei, *Iisus Hristos este același, ieri și azi și în veac*, Editura Mitropolia Olteniei, Craiova 2010
6. Irineu Popa, Prof. univ. dr., Mitropolitul Olteniei, *Ca toate să fie iarăși reunite în Iisus Hristos, cele din ceruri și cele de pe pământ*, Editura Mitropolia Olteniei, Craiova, 2014
7. Irineu Popa, Prof. univ. dr., Mitropolitul Olteniei, *Iconomia plinirii vremilor în Hristos*, Editura Mitropolia Olteniei, Craiova, 2010
8. Larchet, Jean-Claude, *Persoană și natură. Sfânta Treime-Hristos-Omul*, Editura Basilica a Patriarhiei Române, București, 2013
9. Meyendorff, John, *Hristos în gândirea creștină răsăriteană*, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1997
10. Meyendorff, John, *Teologia Bizantină. Tendințe istorice și teme doctrinare*, Traducere din limba engleză de Preot conf. dr. Alexandru I. Stan, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București 1996
11. Popescu, Preot profesor dr., Dumitru, *Iisus Hristos Pantocrator*, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 2005
12. Romanidis, Pr. prof. dr., Ioan, *Teologia patristică*, traducere de Ion Marin Croitoru, Editura Bibliotheca, Târgoviște, 2012
13. Sfântul Atanasie cel Mare, *Tratat despre întruparea Cuvântului* în Sfântul Atanasie cel Mare, *Scrieri*, partea I, traducere din grecește, introducere și note de Pr. prof. dr. Dumitru Stăniloae, în colecția P.S.B. nr. 15, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București 1987
14. Sfântul Maxim Mărturisitorul, *Ambigua. Tâlcuri ale unor locuri cu multe și adânci înțelesuri din Sfinții Dionisie Areopagitul și Grigorie Teologul*, în colecția P.S.B. nr. 80, Traducere din grecește, introducere și note de Pr. prof. dr. D. Stăniloae, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1983
15. Stăniloae, Dumitru, *Iisus Hristos sau restaurarea omului*, Ediția a II-a, Editura Omniscop, Craiova, 1993
16. Stăniloae, Pr. prof. dr., Dumitru, *Iisus Hristos lumina lumii și îndumnezeitorul omului*, îngrijirea ediției Monica Dumitrescu, Editura Anastasia, București, 1993
17. Stăniloae, Pr. prof. dr., Dumitru, *Teologia Dogmatică Ortodoxă*, vol. 2, Ediția a doua, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1997
18. Stăniloae, Pr. prof., D., *Hristologia sinoadelor în Ortodoxia*, Anul XXVI, Nr. 4, octombrie-decembrie 1974

7. Pnevmatologia contemporană

Bibliografie:

1. Bobrinskoy, Pr. prof., Boris, *Taina Preasfintei Treimi*, traducere Măriuca și Adrian Alexandrescu, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 2005

2. Didim din Alexandria, *Despre Duhul Sfânt*, traducere de Pr. Vasile Răducă, Editura Sofia, București, 2001
3. Evdokimov, Paul, *Prezența Duhului în Tradiția Ortodoxă*, Traducere, prefață și note de Pr. Dr. Vasile Răducă, Editura Anastasia, 1995
4. Popescu, Pr., Ion, *Persoana și lucrarea Sfântului Duh în opera Sf. Vasile cel Mare – De Spiritu Sancto*, în **Studii Teologice**, nr. 4, iulie-august, 1990, București, p. 27-40.
5. Sfântul Vasile cel Mare, *Despre Sfântul Duh* în Sfântul Vasile cel Mare, *Scrieri*, partea a III-a, în colecția P.S.B. nr. 12, traducere, introducere, note și indici de Pr. prof. dr. Constantin Cornițescu și Pr. prof. dr. Teodor Bodogae, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București 1988
6. Stăniloae, Pr. prof., D., *Criteriile prezenței Sfântului Duh* în **Studii Teologice**, Seria a II-a, Anul XIX, Nr. 3-4, martie-aprilie 1967
7. Stăniloae, Pr. prof., D., *Studii catolice recente despre Filioque* în **Studii Teologice**, Seria a II-a, Anul XXV, Nr. 7-8, iulie-august 1973

8. Triadologia contemporană

Bibliografie:

1. Bobrinsky, Pr. prof., Boris, *Taina Preasfintei Treimi*, traducere Măriuca și Adrian Alexandrescu, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 2005
2. Didim din Alexandria, *Despre Duhul Sfânt*, traducere de Pr. Vasile Răducă, Editura Sofia, București, 2001
3. Evdokimov, Paul, *Prezența Duhului în Tradiția Ortodoxă*, Traducere, prefață și note de Pr. Dr. Vasile Răducă, Editura Anastasia, 1995
4. Larchet, Jean-Claude, *Persoană și natură. Sfânta Treime-Hristos-Omul*, Editura Basilica a Patriarhiei Române, București, 2013
5. Meredith, Anthony, *Capadocienii*, traducere de Pr. Constantintin Jinga, Editura Sophia, București, 2008
6. Meyendorff, John, *Teologia Bizantină. Tendințe istorice și teme doctrinare*, Traducere din limba engleză de Preot conf. dr. Alexandru I. Stan, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București 1996
7. Popescu, Pr. prof. dr., Ion, *Învățătura Sfinților Trei Ierarhi despre Sfânta Treime în Mitropolia Olteniei*, Anul LXVI (781-784), Nr. 1-4, ianuarie-aprilie 2014
8. Popescu, Pr. prof. dr., Ion, *Persoana și lucrarea Sfântului Duh în opera Sf. Vasile cel Mare – De Spiritu Sancto*, în **Studii Teologice**, nr. 4, iulie-august, 1990
9. Popescu, Pr. prof. dr., Ion, *Triadologia Sfântului Vasile cel Mare și importanța ei pentru misiunea Bisericii*, în **Studii și cercetări teologice**, Anul III, 2009, Editura Universității din Pitești
10. Popescu, Pr. prof. dr., Ion, *Unitate și multiplicitate în gândirea teologică a părinților capadocieni*, în **Buletin Științific** al Facultății de Teologie din Pitești, Seria: Teologie-Ortodoxă, Nr. 1, 2009
11. Rogobete, Silviu Eugen, *O ontologie a iubirii. Subiect și Realitate Personală supremă în gândirea teologică a Părintelui Dumitru Stăniloae*, Traducători: Anca Dumitrașcu și Adrian Guiu, Editura Polirom, Iași, 2001
12. Sfântul Chiril al Alexandriei, *Scrieri*, Partea a III-a, *Despre Sfânta Treime*, în colecția P.S.B. nr. 40, Traducere, introducere și note de Pr. prof. dr. Dumitru Stăniloae, Membru al Academiei Române, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București 1994
13. Sfântul Grigore de Nyssa, *Contra lui Eunomie, I*, Ediție bilingvă, Traducere și note de Ovidiu Sferlea, Studiu introductiv de Mihail Neamțu, Ediție îngrijită de Adrian Muraru, Editura Polirom, 2010
14. Sfântul Vasile cel Mare, *Despre Sfântul Duh* în Sfântul Vasile cel Mare, *Scrieri*, partea a III-a, în colecția P.S.B. nr. 12, traducere, introducere, note și indici de Pr. prof. dr. Constantin Cornițescu și

- Pr. prof. dr. Teodor Bodogae, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București 1988
15. Stăniloae, Pr. prof. dr., Dumitru, *Sfânta Treime sau la început a fost iubirea*, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 2005
 16. Stăniloae, Pr. prof. dr., Dumitru, *Teologia Dogmatică Ortodoxă*, vol. 1, Ediția a doua, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1996
 17. Stăniloae, Pr. prof., D., *Ființa și ipostasurile în Sfânta Treime, după Sfântul Vasile cel Mare în Ortodoxia*, Anul XXX, Nr. 1, ianuarie-martie 1979
 18. Stăniloae, Pr. prof., Dumitru, *Sfânta Treime creatoarea, mântuitoarea și ținta veșnică a tuturor credincioșilor în Ortodoxia*, Anul XXXVIII, Nr. 2, aprilie-iunie 1986

TEMATICA DISCIPLINEI OBLIGATORII: TEOLOGIE DOGMATICĂ

Subiect: HRISTOLOGIE ORTODOXĂ (Examen oral)

Bibliografie:

HRISTOLOGIA ORTODOXĂ

- CHIȚESCU, prof. dr. Nicolae., *Teologia Dogmatică și Simbolică*, vol. II, București, Editura Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxa, 1958.
- EVDOKIMOV, Paul, *Ortodoxia*, trad. dr. Irineu Popa, EIBMBOR, București, 1996.
- GALERIU, pr. prof., Constantin, *Jertfă și răscumpărare*, Harisma, 1991.
- LOSSKY, Vladimir, *Teologiamistică a Bisericii de Răsărit*, trad. pr. Vasile Răducă, Ed. Anastasia.
- MEYENDORFF, John, *Hristos în gândirea creștină răsăriteană*, trad. pr. prof. Nicolai Buga, EIBMBOR, București, 1997.
- POPA, Prof. univ. dr. Irineu Ion, *Iisus Hristos este același, ieri, azi și în veac*, Ed. Mitropoliei Olteniei, Craiova, 2010.
- SCHÖNBORN, Christoph, *Icoana lui Hristos, O introducere teologică*, trad. Pr. Dr. Vasile Răducă, București, Ed. Anastasia, București 1996.
- SFÂNTUL ATANASIE CEL MARE, *Cuvânt despre Întruparea cuvântului*, **PSB15**, trad. pr. prof. Dumitru Stăniloae, Ed. IBMBOR, București, 1987.
- SFÂNTUL CHIRIL AL ALEXANDRIEI, *Comentariu la Evanghelia Sfântului Ioan*, **PSB41**, trad. pr. prof. dr. Dumitru Stăniloae, Ed. IBMBOR, București, 2000.
- SFÂNTUL GRIGORIE DE NAZIANZ, *Opere dogmatice*, trad. pr. dr. Gheorghe Tilea, Herald, București, 2002.
- SFÂNTUL IOAN DAMASCHIN, *Dogmatica*, trad. de Dumitru Fecioru, Ed. Scripta, București, 1993.
- SFÂNTUL MAXIM MĂRTURISITORUL, *Ambigua*, **PSB 80**, EIBMBOR, București, 1983.
- STĂNILOAE, Pr. prof. Dumitru, *Teologia Dogmatică Ortodoxă, vol. II*, Ed. Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1997.

TEMATICA DISCIPLINEI DE SPECIALITATE: Teologia Dogmatică (examen oral)

1. Eclesiologia ortodoxă. Noi abordări ale eclesiologiei

Bibliografie:

1. Irineu Slatineanu, *L'Eglise communion des hommes dans la Sainte Trinite*, Editura Universitaria, 2003

2. Florenski, Pavel, *Stâlpul și Temelia Adevărului. Încercare de teodicee ortodoxă în douăsprezece scrisori*, Editura Polirom, 1999
3. Larchet, Jean-Claude, *Biserica, Trupul lui Hristos. I. Natura și structura Bisericii*, în românește de Marinela Boijin, Editura Sophia, București, 2013
4. Sfântul Maxim Mărturisitorul, *Mystagogia. Cosmosul și sufletul, chipuri ale Bisericii*, traducere, introducere și note D. Stăniloae, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București 2000
5. Stăniloae, Pr. prof. dr., Dumitru, *Teologia Dogmatică Ortodoxă*, vol. 2, Ediția a doua, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1997
6. Zizioulas, Ioannis, *Ființa ecclesială*, Editura Bizantină, București, 1996

2. Triadologia Părinților Capadocieni

Bibliografie:

1. Sfântul Vasile cel Mare, *Despre Sfântul Duh* în Sfântul Vasile cel Mare, *Scrieri*, partea a III-a, în colecția P.S.B. nr. 12, traducere, introducere, note și indici de Pr. prof. dr. Constantin Cornițescu și Pr. prof. dr. Teodor Bodogae, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București 1988
2. Popescu, Pr. prof. dr., Ion, *Învățătura Sfinților Trei Ierarhi despre Sfânta Treime în Mitropolia Olteniei*, Anul LXVI (781-784), Nr. 1-4, ianuarie-aprilie 2014, pg. 85-99
3. Sfântul Grigore de Nazianz, *Cele cinci cuvântări teologice*, Editura Anastasia, București, 1993
4. Sfântul Grigore de Nyssa, *Contra lui Eunomie, I*, Ediție bilingvă, Traducere și note de Ovidiu Sferlea, Studiu introductiv de Mihail Neamțu, Ediție îngrijită de Adrian Muraru, Editura Polirom, 2010
5. Rogobete, Silviu Eugen, *O ontologie a iubirii. Subiect și Realitate Personală supremă în gândirea teologică a Părintelui Dumitru Stăniloae*, Traducători: Anca Dumitrașcu și Adrian Guiu, Editura Polirom, Iași, 2001

3. Hristologia sinoadelor ecumenice

Bibliografie:

1. Irineu Popa Mitropolitul Olteniei, *Iisus Hristos este același, ieri și azi și în veac*. Editura Mitropolia Olteniei, Craiova 2010
2. Meyendorff, John, *Hristos în gândirea creștină răsăriteană*, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1997
3. Sfântul Chiril al Alexandriei, *Scrieri*, Partea întâia, *Închinarea și slujirea în duh și adevăr*, în colecția P.S.B. nr. 38, Traducere, introducere și note de Pr. prof. dr. Dumitru Stăniloae, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București 1981
4. Stăniloae, Pr. prof. dr., Dumitru, *Teologia Dogmatică Ortodoxă*, vol. 2, Ediția a doua, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1997
5. Sfântul Maxim Mărturisitorul, *Ambigua. Tâlcuri ale unor locuri cu multe și adânci înțelesuri din Sfinții Dionisie Areopagitul și Grigorie Teologul*, în colecția P.S.B. nr. 80, Traducere din grecește, introducere și note de Pr. prof. dr. D. Stăniloae, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1983
6. Larchet, Jean-Claude, *Persoană și natură. Sfânta Treime-Hristos-Omul*, Editura Basilica a Patriarhiei Române, București, 2013

4. Pnevmatologia contemporană

Bibliografie:

1. Moltmann, Jürgen, *Treimea și Împărăția lui Dumnezeu*, Editura Reîntregirea, Alba-Iulia, 2007
2. Moltmann, Jürgen, *Dumnezeu în creație*, Editura Reîntregirea, Alba-Iulia, 2007
3. Stăniloae, Pr. prof. dr., Dumitru, *Teologia Dogmatică Ortodoxă*, vol. 2, Ediția a doua, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1997
4. Meyendorff, John, *Biserica Ortodoxă ieri și azi*, Editura Anastasia, 1996
5. Coman, Preot dr., Constantin, *Erminia Duhului*, Editura Bizantină, București, 2002

5. Mystagogia tradiției răsăritene

Bibliografie:

1. Irineu Slătineanu, *Experiențe mistice la Părinții orientali*, Ed. Anastasia, București, 2005
2. Andrew Louth, *Originile tradiției mistice creștine. De la Platon la Dionisie Areopagitul*, Traducere: Elisabeta Voichita Sitea, Cuvant-inainte: diac. Ioan I. Ica, Editura Deisis, 2002
3. Sfântul Macarie Egipteanul, *Scrieri. Omilii duhovnicești*, în colecția PSB nr. 34, Traducere Pr. prof. dr. Constantin Cornițescu, Introducere, indici și note de Prof. dr. N. Chițescu, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1992
4. *FILOCALIA sau culegere din scrierile Sfinților Părinți care arată cum se poate omul curăți, lumina și desăvârși*, Volumul IX, Traducere, introduceri și note de Pr. prof. dr. Dumitru Stăniloae, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1980
5. Sfântul Dionisie Areopagitul, *Opere complete și scoliile Sfântului Maxim Mărturisitorul*, Traducere, introducere și note de Pr. Dumitru Stăniloae, Ediție îngrijită de Constanța Costea, Editura Paideia, București 1996
6. Sfântul Maxim Mărturisitorul, *Mystagogia. Cosmosul și sufletul, chipuri ale Bisericii*, traducere, introducere și note D. Stăniloae, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București 2000
7. Sfântul Simeon Noul Teolog, *Imnele iubirii dumnezeiești* în volumul Pr. prof. dr. Dumitru Stăniloae, *Studii de Teologie Dogmatică Ortodoxă*, Editura Mitropoliei Olteniei, Craiova, 1990

6. Baza creațională a Sfințelor Taine (o cosmologie eclesială)

Bibliografie:

1. Stăniloae, Pr. prof. dr., Dumitru, *Teologia Dogmatică Ortodoxă*, vol. 3, Ediția a doua, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1997
2. Sfântul Vasile cel Mare, *Omilii la Hexaimeron*, Traducere și note de Pr. Dumitru Fecioru, Editura Sofia, București, 2004
3. Popescu, Dumitru, *Ortodoxie și Contemporaneitate*, Editura Diogene, București 1996

4. Sfântul Dionisie Areopagitul, *Despre Ierarhia Bisericească* în Sfântul Dionisie Areopagitul, *Opere complete și scoliile Sfântului Maxim Mărturisitorul*, Traducere, introducere și note de Pr. Dumitru Stăniloae, Ediție îngrijită de Constanța Costea, Editura Paideia, București 1996
5. Popescu, Pr. prof. dr., Ion, *Mișcare, stabilitate și complexitate în sistemul dionisian. Actualitatea gândirii dionisiene* în volumul **Teologie și filosofie în opera Sf. Dionisie Areopagitul**, Editura Mitropoliei Olteniei, Craiova 2012, pg. 179-212
6. Zizioulas, Ioannis, *Creația ca Euharistie*, Editura Bizantină, București, 1999
7. Radu, Dumitru, *Caracterul ecleziologic al Sfintelor Taine și problema intercomunității*, teza de doctorat în **Ortodoxia**, an XXX, 1979, nr. 1-2, p. 13-388

7. Biserica, Împărăția lui Dumnezeu între *deja aici* și *nu încă*

Bibliografie:

1. Stăniloae, Pr. prof. dr., Dumitru, *Teologia Dogmatică Ortodoxă*, vol. 3, Ediția a doua, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1997
2. Marrou I., Henri, *Teologia Istoriei*, traducere de Gina Nimigean și Ovidiu Nimigean, Institutul European, 1995
3. Irineu Popa, Prof. univ. dr., Mitropolitul Olteniei, *Iconomia plinirii vremilor în Hristos*, Editura Mitropolia Olteniei, Craiova, 2010
4. Irineu Popa, Prof. univ. dr., Mitropolitul Olteniei, *Ca toate să fie iarăși reunite în Iisus Hristos, cele din ceruri și cele de pe pământ*, Editura Mitropolia Olteniei, Craiova, 2014
5. Taușev, Arhiepiscop, Averchie, *Apocalipsa Sfântului Ioan. Un comentariu ortodox*, Traducere de Felix Trușcă, Editura Sophia, 2005

III. Candidații înscriși la specialitatea Teologie Morală, conducător științific: Pr.Conf.univ.dr PICU-NELU OCOLEANU:

- Susținerea temei de cercetare
- Examen scris la disciplina fundamentală **Teologie Dogmatica** - test din programa de mai sus
- Examen scris la disciplina de specialitate **Teologie Morală** - test din programa de mai jos

Teme de cercetare:

1. Sf. Liturghie (cultul divin) ca matrice a vieții morale ortodoxe

Bibliografie selectivă:

- BRIA, Ion: *Liturghia după liturghie*, București, 1996.
- CRAINIC, Nichifor: *Nostalgia paradisului*, București, 1940
- FELMY, Karl Christian: „*Was unterscheidet diese Nacht von allen anaderen Nächten? Die Funktion des Stiftungsberichts in der urchristlichen Eucharistiefeier nach Didache 9f. und dem Zeugnis Justins*”, în: *Jahrbuch für Liturgik und Hymnologie*, 27. Band 1984, Johannes Stauda Verlag Kassel, pp. 1-15; text reluat în: IDEM, *Diskos. Glaube, Erfahrung und Kirche in der neueren orthodoxen Theologie*, hg. von Heinz Ohme und Johann Schneider, Erlangen 2003 [Oikonomia. Quellen und Studien zur orthodoxen Theologie, Bd. 41], pp. 362-377.
- FELMY, Karl Christian: *Vom urchristlichen Herrenmahl zur Göttlichen Liturgie der Orthodoxen Kirche. Ein historischer Kommentar*, Erlangen 2000 [Oikonomia. Quellen und Studien zur orthodoxen Theologie, Bd. 39].
- OCOLEANU, Picu: *Liturghia poruncilor divine. Prolegomene teologice la o nouă cultură a legii*, Craiova 2004; ed. a II-a: București, 2008.
- OCOLEANU, Picu / PREDA, Radu (ed.): *Viață liturgică și ethos comunitar*, Craiova, 2007.
- OCOLEANU, Picu: *Minima Moralia eucharistica. Eine theologische Pathologie der Öffentlichkeit*, Berlin-London 2007
- ULRICH, Hans G.: *Wie Geschöpfe leben. Konturen evangelischer Ethik*, Münster, 2005
- WANNENWETSCH, Bernd: *Gottesdienst als Lebensform. Ethik für Christenbürger*, Stuttgart 1997

2. Modi vivendi în monahismul creștin, specificul moral-teologic și genealogia acestora

Bibliografie selectivă:

- BAYER, Oswald: *Nachfolge-Ethos und Haustafel-Ethos. Luthers seelsorgische Ethik*, în: IDEM: *Freiheit als Antwort*, Tübingen 1996, pp. 147-163
- BENZ, Ernst: *Die protestantische Thebais. Zur Nachwirkung Makarios des Ägypters im Protestantismus des 17. und 18. Jahrhunderts in Europa und Amerika*, Wiesbaden 1963 [Abhandlungen der geistes- und wissenschaftlichen Klasse, Jahrgang 1963, Nr. 1]

- BINNS, John: *Ascetics and Ambassadors of Christ. The Monasteries of Palestine 314 – 631*, Oxford 1994.
 - BROWN, Peter: *The Rise and Function of the Holy Man in Late Antiquity*, în: *The Journal of Roman Studies* 61 (1971), pp. 80-101; reluat în: Peter BROWN, *Society and the Holy in Late Antiquity*, Berkeley 1982, pp. 103-152.
 - BURTON-CHRISTIE, Douglas: *The Word in the Desert. Scripture and the Quest for Holiness in Early Christian Monasticism*, Oxford University Press 1993.
 - CHITTY, Derwas J.: *The Desert a City. An Introduction to the Study of Egyptian and Palestinian Monasticism under the Christian Empire*, Oxford 1966.
 - ELM, Susanna: „*Virgins of God*”. *The Making of Asceticism in Late Antiquity*, Oxford 1994.
 - FESTUGIERE O.P., A.-J.: *Les Moines d’Orient*, vol. I, *Culture et Sainteté. Introduction au Monachisme Oriental*, Paris 1961.
 - FRANK OFM, P. Suso: *ΑΓΓΕΛΙΚΟΣ ΒΙΟΣ. Begriffsanalytische und begriffsgeschichtliche Untersuchung zum „engelgleichen Leben” im frühen Mönchtum*, Münster 1964 [Beiträge zur Geschichte des alten Mönchtums und des Benediktinerordens, Heft 26].
 - GRIBOMONT OSB, J.: *Les Règles Morales de Saint Basile et le Nouveau Testament*, în *Studia Patristica*, vol. II. *Papers presented at the Second International Conference on Patristic Studies held at Christ Church, Oxford 1955*, edited by Kurt Aland and F.L. Cross, Akademie-Verlag, Berlin 1957, pp. 416-426.
 - GUILLAUMONT, Antoine: *Originile vieții monahale. Pentru o fenomenologie a monahismului*, trad. Constantin Jinga, București 1998.
 - HADOT, Pierre: *Ce este filosofia antică?*, trad. George Bondor și Claudiu Tipuriță, prefață de Cristian Bădiliță, Iași 1997.
 - LILIENFELD, Fairy von: *Spiritualität des frühen Wüstenmönchtum*. *Gesammelte Aufsätze 1962 bis 1971*, hrsg. von Ruth Albrecht und Franziska Müller, 2. unveränderte Auflage, Erlangen 1988 [Oikonomia“, Bd. 18]; trad. rom.: Fairy VON LILIENFELD: *Spiritualitatea monahismului timpuriu al pustiei*. Culegere de studii (1962-1971) editată de Ruth Albrecht și Franziska Müller, trad. Picu Ocoleanu, Craiova 2006.
 - MALINGREY, A.-M.: „*Philosophia*”. *Étude d’un groupe de mots dans la littérature grecque des Présocratiques au IVe siècle après Jésus-Christ*, Paris 1961.
 - RADUCA, Pr. Prof. Dr. Vasile: *Monahismul egiptean. De la singurătate la obște*, București 2003.
 - REGNAULT, Lucien: *Viața cotidiană a Părinților deșertului în Egiptul secolului IV*, ediția a II-a, trad. Ioan I. Ică jr, Sibiu 2004.
 - VÖÖBUS, A.: *History of Asceticism in the Syrian Orient*, vol. 2: *Early Monasticism in Mesopotamia and Syria*, Leuven 1960.
- 3. Teologie Morală și bioetică:** genealogia teologică a tehnologiei genetice; temeuriile metafizice ale accepției medicale cu privire la moarte; etc.)

Bibliografie selectivă

- ALTNER, Günter: *Naturvergessenheit : Grundlagen einer umfassenden Bioethik. Grundlagen einer umfassenden Bioethik*, Darmstadt: Wiss. Buchges., 1991
- BARTH, Hermann: *Wie wollen wir leben? : Beiträge zur Bioethik aus evangelischer Sicht. Beiträge zur Bioethik aus evangelischer Sicht*, Hannover: Lutherisches Verlagshaus, 2003

- BIERNBACHER, Dieter (ed.): *Bioethik als Tabu? : Toleranz und ihre Grenzen*, 2. Aufl., Münster [u.a.]: Lit, 2002
- CONGOURDEAU, Marie-Helene: *Embrionul și sufletul lui la Sfinții Părinți și în izvoarele filozofice și medicale grecești*, Sibiu : Deisis, 2014
- DABROCK, Peter: *Menschenwürde und Lebensschutz : Herausforderungen theologischer Bioethik. Herausforderungen theologischer Bioethik*, Gütersloh: Gütersloher Verl.-Haus, 2004
- DÜWELL, Marcus: *Bioethik : Methoden, Theorien und Bereiche*, Stuttgart [u.a.]: Metzler, 2008
- ENGELHARDT JR, H. Tristram: *Fundamentele bioeticii creștine. Perspectiva ortodoxă*, Sibiu: Deisis, 2005.
- EISSA, Tina-Louise (ed.): *Geschichte der Bioethik : eine Einführung*. Eine Einführung, Paderborn: Mentis, 2011
- GROßJOHANN, Ole: *Kirchen als Freunde des Lebens : die ökumenische Entwicklung von Bioethik. Die ökumenische Entwicklung von Bioethik*, Göttingen: Edition Ruprecht, 2015
- KREB, Hartmut (ed.): *Menschenwürde, Medizin und Bioethik : heutige Fragen medizinischer und ökologischer Ethik. Heutige Fragen medizinischer und ökologischer Ethik*, Münster [u.a.]: Lit, 2000
- MOLDOVAN, Sebastian: *Eseuri de bioetică*, ed. a II-a, Sibiu: Editura Astra Museum, 2013.
- ZIERDEN, Heike (ed.): *Was wollen wir, wenn alles möglich ist? : Fragen zur Bioethik. Fragen zur Bioethik*, München: Dt. Verl.-Anst., 2003
- ***, *Instruktion "Dignitas personae" über einige Fragen der Bioethik : 8. September 2008*, Bonn: Sekretariat der Dt. Bischofskonferenz , 2008

4. Teologie Morală și hermeneutică biblică (ex.: etica psalmilor; răscumpărare și îndreptare în epistolele pauline și implicațiile lor moral-teologice etc.)

Bibliografie selectivă

- BROCK, Brian: *Singing the Ethos of God: On the Place of Christian Ethics in Scripture*, Grand Rapids: Eerdmans, 2007
- MCQUILKIN, Robertson / COPAN, Paul: *An Introduction to Biblical Ethics: Walking in the Way of Wisdom*, third ed., Downers Grove, Illinois, 2014
- OTTO, Eckart: *Theologische Ethik des Alten Testaments*, Stuttgart 1994
- OYEN, Hendrik van: *Ethik des Alten Testaments*, Gütersloh 1967
- SCHRAGE, Wolfgang: *Ethik des Neuen Testaments*, Göttingen, 1982
- STRECKER, G.: *Handlungsorientierter Glaube. Vorstudien zu einer Ethik des Neuen Testaments*, Stuttgart-Berlin 1972
- ULRICH, Hans G.: *Wie Geschöpfe leben. Konturen evangelischer Ethik*, Münster, 2005
- WENDLAND, Hans D.: *Ethik des Neuen Testaments*, Göttingen, 1980

Bibliografie selectivă:

- BUBER, Martin: *Eu și tu*, București, 1992
- CRAINIC, Nichifor: *Puncte cardinale în haos*, București, 1936
- CRAINIC, Nichifor: *Ortodoxie și etnocrație*, București 1937

- LEVINAS, Emmanuel : *Între noi*, trad. Rom., ALL, București, 2000
- MOUNIER, Emmanuel: *Qu'est-ce que le personnalisme?*, Ed. du Seuil, Paris, 1946
- MOUNIER, Emmanuel : *Ecrits sur le personnalisme*, Ed. du Seuil, Paris, 2016
- OCOLEANU, Picu: *Minima Moralia eucharistica. Eine theologische Pathologie der Öffentlichkeit*, Berlin-London 2007
- SPAEMANN, Robert: *Personen: Versuch über den Unterschied zwischen „etwas“ und „jemand“*, Stuttgart: Klett-Cotta, 1996
- STĂNILOAE, Dumitru: *Teologia Dogmatică Ortodoxă*, vol. I, București, 1978
- VOINESCU, Alice : *Scrisori către fiul și fiica mea*, București, 1994

TEMATICA DISCIPLINEI OBLIGATORII: TEOLOGIE DOGMATICĂ

Subiect: HRISTOLOGIE ORTODOXĂ (Examen oral)

Bibliografie:

HRISTOLOGIA ORTODOXĂ

- CHIȚESCU, prof. dr. Nicolae., *Teologia Dogmatică și Simbolică*, vol. II, București, Editura Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă, 1958.
- EVDOKIMOV, Paul, *Ortodoxia*, trad. dr. Irineu Popa, EIBMBOR, București, 1996.
- GALERIU, pr. prof., Constantin, *Jertfă și răscumpărare*, Harisma, 1991.
- LOSSKY, Vladimir, *Teologiamistică a Bisericii de Răsărit*, trad. pr. Vasile Răducă, Ed. Anastasia.
- MEYENDORFF, John, *Hristos în gândirea creștină răsăriteană*, trad. pr. prof. Nicolai Buga, EIBMBOR, București, 1997.
- POPA, Prof. univ. dr. Irineu Ion, *Iisus Hristos este același, ieri, azi și în veac*, Ed. Mitropoliei Olteniei, Craiova, 2010.
- SCHÖNBORN, Christoph, *Icoana lui Hristos, O introducere teologică*, trad. Pr. Dr. Vasile Răducă, București, Ed. Anastasia, București 1996.
- SFÂNTUL ATANASIE CEL MARE, *Cuvânt despre Întruparea cuvântului*, PSB15, trad. pr. prof. Dumitru Stăniloae, Ed. IBMBOR, București, 1987.
- SFÂNTUL CHIRIL AL ALEXANDRIEI, *Comentariu la Evanghelia Sfântului Ioan*, PSB41, trad. pr. prof. dr. Dumitru Stăniloae, Ed. IBMBOR, București, 2000.
- SFÂNTUL GRIGORIE DE NAZIANZ, *Opere dogmatice*, trad. pr. dr. Gheorghe Tilea, Herald, București, 2002.
- SFÂNTUL IOAN DAMASCHIN, *Dogmatica*, trad. de Dumitru Fecioru, Ed. Scripta, București, 1993.
- SFÂNTUL MAXIM MĂRTURISITORUL, *Ambigua*, PSB 80, EIBMBOR, București, 1983.
- STĂNILOAE, Pr. prof. Dumitru, *Teologia Dogmatică Ortodoxă*, vol. II, Ed. Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1997.

TEMATICA DISCIPLINEI DE SPECIALITATE: Teologie Morală (Examen oral)

1. **Binele** și caracterul său ipostatic în Teologia Morală Ortodoxă
2. **Legea morală** : legea divină : naturală și morală ; cele trei paradigme ale legii morale (Sf. Maxim Mărturisitorul) ; Torah și mitzvot : legea morală a Vechiului Testament ; „legea harului” (poruncile Mântuitorului) ca „legea iubirii” (Marcu Ascetul)
3. **Conștiința morală**
4. **Libertatea** : liberul arbitru ; caracterul relativ al libertății umane; libertatea duhovnicească
5. **Responsabilitatea morală**
6. **Moralitatea faptelor omenești**

7. **Virtutea**
8. **Păcatul**
9. **Valoarea morală a Sfințelor Taine**
10. **Creșterea duhovnicească și etapele ei**
11. **Cele trei dimensiuni ale moralei creștine: datoriile față de Dumnezeu; datoriile față de aproapele; datoriile față de sine însuși**
12. **Datoriile față de Dumnezeu**
13. **Datoriile față de aproapele**
14. **Datoriile față de noi înșine:** datoriile față de suflet; datoriile față de trup (implicații bioetice: eutanasia, transplantul de organe; fertilizarea in vitro; clonarea etc.)
15. **Relația cu creația lui Dumnezeu. Morala creștină și mediul înconjurător**
16. **Familia creștină:** Biserica din casă, moralitate și natalitate/maternitate; specificul moral al familiei creștine
17. **Biserica și sfera publică:** Biserica și stat; Biserica și societate civilă
18. **Moralitate creștină și viață economică**

Bibliografie

1. Mitrop. Nicolae Mladin, O. Bucevschi, C. Pavel, I. Zăgorean: **Teologia Morală Ortodoxă**, 2 vol., București, 1979
2. Georgios Mantzaridis: **Morala creștină**, vol. II, București, 2006
3. Mitrop. Atanasie Mironescu: **Manual de Teologie Morală**, București, 1895
4. Mitrop. Nicolae Mladin: **Studii de Teologie Morală**, Sibiu, 1969
5. Șerban Ionescu: **Morala ortodoxă față de celelalte morale confesionale – după izvoarele lor originale**, București, 1941
6. Mitrop. Irineu Popa: **Substanța morală a dreptului**, București, 2009
7. Gheorghe Popa: **Lege și iubire. Coordonate biblice și hermeneutice pentru teologia morală**, Iași, 2011
8. Picu Ocoleanu: **Liturghia poruncilor divine. Prolegomene teologice la o nouă cultură a legii**, Craiova, 2004 (ed. a II-a: București, 2008)
9. Ioan Bunea: **Fenomenologia conștiinței morale**, Cluj-Napoca, 2009
10. Ștefan Iloaie: **Responsabilitatea morală personală și comunitară**, Cluj-Napoca, 2009
11. Ioan I. Ică jr; Germano Marani: **Gândirea socială a Bisericii. Fundamente-documente-analize-perspective**, Sibiu, 2002
12. Georgios Mantzaridis: **Globalizare și universalitate. Himeră și adevăr**, București, 2002

IV. Candidații înscriși la specialitatea Misiologie și ecumenism, conducător științific: Arhid.Conf.univ.dr GELU CĂLINA:

- Susținerea temei de cercetare
- Examen scris la disciplina fundamentală **Teologie Dogmatica** - test din programa de mai sus
- Examen scris la disciplina de specialitate **Misiologie și ecumenism** - test din programa de mai jos

Teme de cercetare:

1. Raportul dintre diaconie și natura misionară a Bisericii. O perspectivă ortodoxă

1. Bel, Valer, Misiunea Bisericii în lumea contemporană. 1. Premise teologice, pp. 21-47;
2. Bevans, Stephen B ., Models of Contextual Theology. Faith and Cultures Series, Orbis Books, 2004;
3. Byrne, Peter, Houlden, Leslie (eds.), Companion Encyclopedia of Theology, Taylor&Francis, London, 2003;
4. Bosch, David J., Transforming Mission. Paradigm Shifts in Theology of Mission, pp. 15-180;
5. D’Costa, Gavin, Theology in the Public Square. Church, Academy and Nation, Blackwell Publishing, UK, 2005;
6. Flint, Thomas P., Rea, Michael. C., The Oxford Handbook of Philosophical Theology, Oxford Univ. Press, 2009;
7. Frosini, Giordano, Teologia oggi. Una sintesi aggiornata e attualizzata, ed. Dehoniane, Bologna, 1996;
8. Grieu, E. , Diaconia, quando l’amore di Dio si fa vicino, EDB, Bologna 2013
9. Himcinschi, Mihai, Misiune și limbaj biblic, în Annales Universitatis Apulensis, Series Theologica, 5, Alba Iulia 2005, pp. 73-86;
10. Idem, Misiune și dialog. Ontologia misionară a Bisericii din perspectiva dialogului interreligios, Ed. Reîntregirea, Alba Iulia, 2003;
11. Matsoukas, George E., Orthodox Christianity at the Crossroad: A Great Council of the Church-When and Why, New York, iUniverse, 2009;
12. Petraru, Gheorghe, Teologie Fundamentală și Misionară. Ecumenism, p. 91-138;
13. Scaiola, D. ,Servire il Signore. Linee di una teologia biblica della missione nell’Antico Testamento, Roma 2008.
14. Schillebeeckx, Edward, The Schillebeeckx Reader, Crossroad, New York, 1985;
15. Schreier, Robert J., Constructing Local Theologies, Orbis Books, New York, 1985;

2. Relația dintre conștiința misionară a Bisericii și natura misionară a Bisericii

1. Abbà, S. , “Megacities e mondo globale”, in Idem., Resurrezione di Roma, Città Nuova, Roma 2017, 79-107;
2. Bel, Valer, Misiunea Bisericii în lumea contemporană. 1. Premise teologice, pp. 21-47;
3. Idem, Misiune și responsabilitate creștină, pp. 15-22; 29-81; 161-200; 217-241;
4. Bevans, Stephen B ., Models of Contextual Theology. Faith and Cultures Series, Orbis Books, 2004;
5. S.B. Bevans – R.P. Schroeder, Teologia per la missione oggi, Queriniana, Brescia 2010
6. Byrne, Peter, Houlden, Leslie (eds.), Companion Encyclopedia of Theology, Taylor&Francis, London, 2003;
7. Dianich, S., Chiesa in missione. Per una ecclesiologia dinamica, Ed. Paoline, 1985;

8. Francesco, *Evangelii Gaudium*, Città del Vaticano 2013, numeri scelti: 71-75, 120-121, 164-165, 239.
9. Hiebert, P. , *The Gospel in Human Contexts*, Baker 42 Facoltà di missiologia Academic, Grand Rapids (Mich.) 2009, 177-187;
10. Newbigin, Leslie, *La Chiesa missionaria nel mondo moderno*, Roma 1968;

3. Noțiuni pentru o trezire a demnității umane. De la neliniștea umană la o civilizație sacră

1. Panayotis Anastasios Yannoulatos (episcop de Tirana), *The Purpose and Motive of Mission: from an Orthodox point of view* Athens, Greece, 1968
2. Idem, *Facing the world: Orthodox Christian essays on global concerns*, Geneva: WCC Publications 2003
3. Pavel, Pr. prof. univ. dr. Aurel *Reflecții critice asupra misiunii creștine*, Editura „Andreiana“ a Arhiepiscopiei Sibiului, 2014
4. Petraru, Pr. Prof. dr. Gheorghe, *Repere pentru o misiologie ortodoxă*, « Teologie și Viață » X (2000) nr. 7-12
5. Zorn, Jean-François, *L'appel à la mission: Formes et évolution, 19-20eme siècles*, Actes de la 9ème session du CREDIC à l'Université catholique de Nimègue, 14-17 juin 1988, (Centre de recherches et d'échanges sur la diffusion et l'inculturation du christianisme, Collection du C.R.E.D.I.C. nr. 7), Lyon: Université Jean-Moulin Facultés catholiques, 1989
6. Idem, *La missiologie: émergence d'une discipline théologique*, Genève: Labor et Fides, 2004

TEMATICA DISCIPLINEI OBLIGATORII: TEOLOGIE DOGMATICĂ

Subiect: HRISTOLOGIE ORTODOXĂ (Examen oral)

Bibliografie:

HRISTOLOGIA ORTODOXĂ

- CHIȚESCU, prof. dr. Nicolae., *Teologia Dogmatică și Simbolică*, vol. II, București, Editura Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă, 1958.
- EVDOKIMOV, Paul, *Ortodoxia*, trad. dr. Irineu Popa, EIBMBOR, București, 1996.
- GALERIU, pr. prof., Constantin, *Jertfă și răscumpărare*, Harisma, 1991.
- LOSSKY, Vladimir, *Teologiamistică a Bisericii de Răsărit*, trad. pr. Vasile Răducă, Ed. Anastasia.
- MEYENDORFF, John, *Hristos în gândirea creștină răsăriteană*, trad. pr. prof. Nicolai Buga, EIBMBOR, București, 1997.
- POPA, Prof. univ. dr. Irineu Ion, *Iisus Hristos este același, ieri, azi și în veac*, Ed. Mitropoliei Olteniei, Craiova, 2010.
- SCHÖNBORN, Christoph, *Icoana lui Hristos, O introducere teologică*, trad. Pr. Dr. Vasile Răducă, București, Ed. Anastasia, București 1996.
- SFÂNTUL ATANASIE CEL MARE, *Cuvânt despre Întruparea cuvântului*, **PSB15**, trad. pr. prof. Dumitru Stăniloae, Ed. IBMBOR, București, 1987.
- SFÂNTUL CHIRIL AL ALEXANDRIEI, *Comentariu la Evanghelia Sfântului Ioan*, **PSB41**, trad. pr. prof. dr. Dumitru Stăniloae, Ed. IBMBOR, București, 2000.
- SFÂNTUL GRIGORIE DE NAZIANZ, *Opere dogmatice*, trad. pr. dr. Gheorghe Tilea, Herald, București, 2002.
- SFÂNTUL IOAN DAMASCHIN, *Dogmatica*, trad. de Dumitru Fecioru, Ed. Scripta, București, 1993.
- SFÂNTUL MAXIM MĂRTURISITORUL, *Ambigua*, **PSB 80**, EIBMBOR, București, 1983.
- STĂNILOAE, Pr. prof. Dumitru, *Teologia Dogmatică Ortodoxă, vol. II*, Ed. Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1997.

TEMATICA DISCIPLINEI DE SPECIALITATE: Misiologie și ecumenism (examen oral)

1. Misiunea Bisericii. Fundamente și noi perspective

- ✓ Bel Valer, *Misiunea Bisericii în lumea contemporană. 1. Premise teologice*, p. 21-47;
- ✓ David J. Bosch, *Transforming Mission. Paradigm Shifts in Theology of Mission*, p. 15-180;
- ✓ Himcinschi Mihai, *Misiune și limbaj biblic*, în *Annales Universitatis Apulensis, Series Theologica 5*, Alba Iulia 2005, p. 73-86. Idem, *Misiune și dialog. Ontologia misionară a Bisericii din perspectiva dialogului interreligios*, Ed. Reîntregirea, Alba Iulia, 2003
- ✓ Giordano Frosini, *Teologia oggi. Una sintesi aggiornata e attualizzata*, ed. Dehoniane, Bologna, 1996
- ✓ Petraru, Gheorghe, *Teologie Fundamentală și Misionară. Ecumenism*, p. 91-138;

2. Transmiterea și apărarea credinței. Misiune și ecclesiologie. Condiții și exigențe actuale

- ✓ Bel Valer, *Misiunea Bisericii în lumea contemporană. 1. Premise teologice*, p. 15-79;
- ✓ David J. Bosch, *Transforming Mission. Paradigm Shifts in Theology of Mission*, p. 389-409;
- ✓ Florovsky Georges, *Bible, Church, Tradition: An Eastern Orthodox View*, Nordland Publishing Company, Belmont, 1972
- ✓ Bria Ion, *Liturghia după Liturghie. O tipologie a misiunii apostolice și a mărturiei creștine azi*, p. 79-84; Idem, *Spre plinirea Evangheliei. Dincolo de apărarea Ortodoxiei: exegeza și transmiterea Tradiției*, ed. Reîntregirea, Alba Iulia, 2002. Idem, *Sensul Tradiției Ecumenice. Mărturia și viziunea ecumenică a Bisericii Ortodoxe*, Ed. Universității "Lucian Blaga", Sibiu, 2009; Idem, *Studii de Misiune și Ecumenism*, Ed. ASTRA Museum, Sibiu, 2013
- ✓ M. D. Chenu, « La fin de l'ère constantinienne », dans *Un concile pour notre temps*, Paris, Cerf, 1961, p. 59-87.
- ✓ Yves Congar, *Mon journal du Concile*, t. I, Paris, Cerf, 2002
- ✓ Karl Rahner, « Theologische Grundinterpretationen des II. Vatikanischen Konzils », *Schriften zur Theologie*, 14 (1980), p. 287-302

3. Mărturia creștină astăzi. Noțiuni de fenomenologie

- ✓ Bel Valer, *Misiunea Bisericii în lumea contemporană. 1. Premise teologice*, p. 80-92;
- ✓ David J. Bosch, *Transforming Mission. Paradigm Shifts in Theology of Mission*, p. 1- 14; 368-369; 389-409;
- ✓ Boboc Alexandru, *Heidegger, fenomenologie și ontologie*, Analele Universitatii din Craiova, Seria Filosofie (17/2006). pp. 5-31.
- ✓ Bria Ion, *Liturghia după Liturghie. O tipologie a misiunii apostolice și a mărturiei creștine azi*, p. 37-78;
- ✓ A. Chapelle, *L'ontologie phénoménologique de Heidegger. Un commentaire de „Sein und Zeit”*, Editions Universitaires, Paris, 1962
- ✓ M. Heidegger, *Sein und Zeit*, 12, Aufl., M. Niemeyer, Tübingen, 1972
- ✓ R. Guilead, *Être et liberté. Une étude sur le dernier Heidegger*, Editions Neuwelaerts, Paris, 1965

4. Preotul - misionar: pregătirea și calitățile sale

- ✓ Bel Valer, *Misiunea Bisericii în lumea contemporană. 1. Premise teologice*, p. 93-114;
- ✓ David J. Bosch, *Transforming Mission. Paradigm Shifts in Theology of Mission*, p. 1- 14; 376-388;
- ✓ Bria Ion, Ph. Chanson, J. Gandille, M. Spindler, *Dictionaire oecumenique de missiologie*, p. 309-320;
- ✓ J. Masson, *La missione continua*, Bologna 1975
- ✓ A. Wolanin, S.J., *Teologia della missione. Testo con note, edizione riveduta e ampliata, ad uso degli studenti*, Roma Editrice Pontificia Università Gregoriana, 2000

5. Mărturia socială a preotului și a parohiei

- ✓ Bel Valer, *Misiunea Bisericii în lumea contemporană. 1. Premise teologice*, p. 114-133;
- ✓ David J. Bosch, *Transforming Mission. Paradigm Shifts in Theology of Mission*, p. 393-409;
- ✓ Bria Ion, Ph. Chanson, J. Gadille, M. Spindler, *Dictionaire oecumenique de missiologie*, p. 139-146; 274-277;
- ✓ Giuseppe Buono, *Missiologia. Teologia e prassi*, Paoline Editoriale Libri, 2000; idem, *La missione tra noi*, Editrice Gaia, 2007; idem, *Il vocabolario della missione. Breve saggio di missiologia contemporanea*, Editrice missionaria italiana, Bologna, 2008
- ✓ C. Dotolo, *Un cristianesimo possibile. Tra postmodernità e ricerca religiosa*, Brescia: Editrice Queriniana, 2007
- ✓ M. Himcinschi, *Biserica în societate. Aspecte misionare ale Bisericii în societatea actuală*, Alba Iulia: Editura Reîntregirea, 2006

6. Solidaritatea cu lumea, diaconia sau filantropia creștină

- ✓ David J. Bosch, *Transforming Mission. Paradigm Shifts in Theology of Mission*, p. 181-348; *Misiunea Bisericii în Sfânta Scriptură și în istorie*, p. 7-12;
- ✓ Colzani, G., *Teologia della Missione*, Messaggero, Padova 1996
- ✓ Petraru, Gheorghe, *Teologie Fundamentală și Misionară. Ecumenism*, p. 175-226.
- ✓ Seumois, A., *Teologia missionaria*, Edizioni Dehoniane, Bologna 1993.
- ✓ Wolanin, A., *Teologia della missione. Temi scelti*, Piemme, Casale Monferrato 1989.

7. Dinamica misionară

- ✓ David J. Bosch, *Transforming Mission. Paradigm Shifts in Theology of Mission*, p. 349-362;
- ✓ Ică Ioan jr., G. Marani, *Gândirea socială a Bisericii. Fundamente, documente, analize, perspective*, p. 393-612;
- ✓ Bel Valer, *Misiune și Responsabilitate creștină*, p. 15-22; 29-81; 161-200; 217-241.
- ✓ J. Dupuis, *Verso una teologia cristiana del pluralismo religioso*, Brescia 1997
- ✓ Dianich, S., *Chiesa in missione. Per una ecclesiologia dinamica*, Ed. Paoline, 1985.
- ✓ Newbiggin, L., *La Chiesa missionaria nel mondo moderno*, Roma 1968.
- ✓ Sepe, C., *Rapporto sulla missione*, Edizioni Dehoniane, Bologna 2007
- ✓ Giovanni Paolo II, esort. apost. *Tertio millennio adveniente*, 6

8. Evanghelizarea, transmiterea credinței adevărate și a Tradiției creștine. Diaspora. Provocările imigrației

- ✓ Bel Valer, *Misiunea Bisericii în lumea contemporană. 2. Exigențe*, p. 15-81;
- ✓ David J. Bosch, *Transforming Mission. Paradigm Shifts in Theology of Mission*, p. 409-431;

- ✓ Bria Ion, Ph. Chanson, J. Gadille, M. Spindler, *Dictionare oecumenique de missiologie*, p. 15-22; 67-72; 125-132;
- ✓ M. Barnes, *Christian Identity and Religious Pluralism: Religions in Conversation*, (Nashville, Tennessee: Abingdon Press, 1989)
- ✓ S. Mazzolini, *La Chiesa è essenzialmente missionaria. Il rapporto «natura della Chiesa» - «missione della Chiesa» nell'iter della costituzione de Ecclesia (1959-1964)*, Roma 1999
- ✓ B. Sesboue, *Hors de l'Église pas de salut. Histoire d'une formule et problèmes d'interprétation*, Paris 2004.
- ✓ Seumois A. (1975), *La methologie missionnaire selon le décret conciliaire "Ad Gentes"*, in Scalzotto T. (a cura), *La Sacra Congregazione per l'Evangelizzazione dei Popoli nel decennio "Ad Gentes"*, Roma, SE.POM, 189-201

9. Liturgie și misiune

- ✓ Bel Valer, *Misiunea Bisericii în lumea contemporană. 2. Exigențe*, p. 123-158;
- ✓ David J. Bosch, *Transforming Mission. Paradigm Shifts în Theology of Mission*, p. 205-213;
- ✓ Bria Ion, *Liturgia după Liturgie. O tipologie a misiunii apostolice și a mărturiei creștine azi*, p. 17-204;
- ✓ Bria Ion, Ph. Chanson, J. Gadille, M. Spindler, *Dictionaire oecumenique de missiologie*, p. 190-123;
- ✓ Meddi L. (2014), *La ministerialità missionaria. Riflessione pastorale*, in *Quaderni di Limone. Rinnovare la missione rivisitando Comboni*
- ✓ Müller K. – Sundermeier Th., *Lexicon Missionstheologischer Grundbegriffe*, p. 260-266.

10. Apostolatul mirenilor

- ✓ Bel Valer, *Misiunea Bisericii în lumea contemporană. 2. Exigențe*, p. 145-212;
- ✓ David J. Bosch, *Transforming Mission. Paradigm Shifts în Theology of Mission*, p. 467-488;
- ✓ Bria Ion, *Liturgia după Liturgie. O tipologie a misiunii apostolice și a mărturiei creștine azi*, p. 107-152;
- ✓ Morante, G., «La missione dei laici catechisti nella Chiesa. (Aspetto teologico-pastorale)», in *Lay missionaries in the Third Millennium = Missionaires laïcs au troisième millénaire*, (Studia missionalia; 049), Roma 2000, 165-190
- ✓ Seumois, A., «Fonction du laïc missionnaire», *Nouvelle Revue de science missionnaire* 7 (Immensee 1951) 173-183. 282-293
- ✓ Scabini, P., «Vocazione e missione dei laici nei documenti conciliari e postconciliari», *Rivista di vita spirituale* 41 (Roma 1987) 378-389
- ✓ Vanhoye, A., «Appunti sulla teologia del laicato», *La Civiltà Cattolica* 138/4 (Roma 1987) 128-1

11. Misiunea profetică a Bisericii

- ✓ Sf. Iustin Martirul și Filozoful, *Apologia întâi*, LXVII, PSB, 2, ED. IBMBOR, București, 1980
- ✓ PF Daniel, *Taina fratelui*, în „Candela Moldovei” 1-2/1994
- ✓ Bel Valer, *Misiunea Bisericii în lumea contemporană. 2. Exigențe*, p. 83-122;
- ✓ idem, *Misiunea creștină în planul lui Dumnezeu de mântuire a lumii*, în *Theologia Orthodoxă*, 2/2014
- ✓ David J. Bosch, *Transforming Mission. Paradigm Shifts in Theology of Mission*, p. 432-446;
- ✓ Bria Ion, Ph. Chanson, J. Gadille, M. Spindler, *Dictionnaire oecumenique de missiologie*, p. 177-190; 258-264; 277-281; 284-299;
- ✓ Ică Ioan jr., G. Marani, *Gândirea socială a Bisericii. Fundamente, documente, analize, perspective*, p. 131-392;
- ✓ Pr. Ilie Moldovan, *Ortodoxia misionară, stâlp de lumină în lumea contemporană*, Ed. Mitropoliei Olteniei, Craiova, 2009
- ✓ Pr. Prof. Dumitru Stăniloae, *Filocalia*, 9
- ✓ Pr. Prof. Dumitru Stăniloae, *Teologia dogmatică ortodoxă*, vol. I-III
- ✓ Panayotis Anastasios Yannoulatos (episcop de Tirana), *The Purpose and Motive of Mission: from an Orthodox point of view* Athens, Greece, 1968

12. Dialogul dintre știință și teologie. Evanghelie și cultură

- ✓ PF Daniel, *Credință, știință și viitor*, "Ortodoxia", an XXXII (1980), nr. 1, p. 189-193 (semnat Dan I. Ciobotea)
- ✓ Lemeni Adrian, *Teologie Ortodoxă și Știință. Repere pentru dialog*, p. 361-491;
- ✓ Petraru, Gheorghe, *Teologie Fundamentală și Misionară. Ecumenism*, p. 261-294.
- ✓ Luzbetak, L.J., *Chiesa e culture*, EMI, Bologna 1991
- ✓ Magda Stavinschi, *Perspective românești asupra științei și teologiei*, Ed. Curtea Veche, București, 2006
- ✓ Mircea Eliade, *Mitul eternei reînnoiri*, București, Ed. Univers Enciclopedic, 1999
- ✓ Ian Barbour, *Când știința întâlnește religia*, Ed. Curtea Veche, București, 2006
- ✓ Ioannis Zizioulas, *Ființa eclezială*, București, Editura Bizantină, 1996

13. Dialogul interreligios

- ✓ Bria Ion, *Liturghia după Liturghie. O tipologie a misiunii apostolice și a mărturiei creștine azi*, p. 153-228;
- ✓ Bria Ion, Ph. Chanson, J. Gadille, M. Spindler, *Dictionare oecumenique de missiologie*, p. 63-66;
- ✓ Petraru, Gheorghe, *Teologie Fundamentală și Misionară. Ecumenism*, p. 225-402.
- ✓ *Orthodox Handbook of Ecumenism. Resources for Theological Education*, Pantelis Kalaitzidis, Thomas FitzGerald, Cyril Hovorun, Aikaterini Pekridou, Nikolaos Asproulis, Guy Liagre, Dietrich Werner (eds.), Volos Academy Publications(in cooperation with WCC Publications, Geneva, and Regnum Books International, Oxford)Volos, Greece, 2014, 962 p.
- ✓ World Council of Churches, *Constitution, Chapter III: Purposes and Functions*
- ✓ Mgr. H. Teisser, *La mission de l'Eglise*, Desclee, Paris, 1985
- ✓ Rev. Dr Thomas G. Casey, *Christian-Jewish Relations Transformed 3: Current Developments*, în *Doctrine and Life*, April 2014, (Volume 64, No. 4), pp. 18-27

- ✓ Idem, *Christian-Jewish Relations Transformed: The Creativity of Nostra Aetate*, în *Doctrine and Life*, February 2014, (Volume 64, No. 2), pp. 16-24

14. Mișcarea ecumenică. Documente și perspective

- ✓ Achimescu, Nicolae, *Religii în dialog*, p. 49-96.
- ✓ Bel Valer, *Misiunea Bisericii în lumea contemporană. 1. Premise teologice*, p. 134-163;
- ✓ Bria Ion, Ph. Chanson, J. Gadille, M. Spindler, *Dictionnaire oecumenique de missiologie*, p. 81-85;
- ✓ Müller K. – Sundermeier Th., *Lexicon Missionstheologischer Grundbegriffe*, p. 65-68; 411-422;
- ✓ *Orthodox Handbook of Ecumenism. Resources for Theological Education*, Pantelis Kalaitzidis, Thomas FitzGerald, Cyril Hovorun, Aikaterini Pekridou, Nikolaos Asproulis, Guy Liagre, Dietrich Werner (eds.), Volos Academy Publications(in cooperation with WCC Publications, Geneva, and Regnum Books International, Oxford)Volos, Greece, 2014, 962 p.

Bibliografie selectivă :

- Achimescu, Nicolae, *Noile Mișcări religioase*, ed. Limes 2002
- Alfeyev, Episcopul Hilarion, *Christian witness to uniting Europe: a view from a representative of the Russian Orthodox Church*, în “The Ecumenical Review”. Geneva, Vol. 55 (2003), nr. 1, p. 76-86
- Idem, *Orthodox witness today*, WCC Publications, Geneva 2006
- Bergeron, Richard, *Hors de l'Église, plein de salut: pour une théologie dialogale et une spiritualité interreligieuse*, Montréal: Médiaspaul 2004
- Bosch, David Jacobus, *Believing in the future: toward a missiology of Western culture*, Valley Forge, Pa.: Trinity Press International; Leominster Herefordshire, England: Gracewing, 1995
- Idem, *Dynamique de la mission chrétienne: histoire et avenir des modèles missionnaires*; Paris: Karthala ; Genève: Labor et Fides, 1995
- Idem, *Transforming Mission: Paradigm Shifts in Theology of Mission*, Orbis Books, New York, 2011
- Bria, Pr. Prof. Dr. Ioan, “Spre plinirea Evangheliei”. *Dincolo de apărarea Ortodoxiei: exegeza și transmiterea TRADIȚIEI*, Alba Iulia 2002
- Idem, *Liturghia după liturghie: O tipologie a misiunii apostolice și mărturiei creștine azi*, București: Ethena Publishing, 1996
- Bria Ion, *Studii de Misiune și Ecumenism*, Ed. ASTRA Museum, Sibiu, 2013
- Bria Ion, Ph. Chanson, J. Gadille, M. Spindler, *Dictionnaire oecumenique de missiologie*, Cerf-Labor et fides, Paris, Geneva, 2003
- Bel, Pr. prof. dr. Valer, *Misiune, Parohie, Pastorație. Coordonate pentru o strategie misionară*, Ed. Renașterea, Ediția a II-a, Cluj-Napoca, 2006
- Bel Valer, *Misiunea Bisericii în lumea contemporană. 1. Premise teologice*, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2004
- Idem, *Misiunea Bisericii în lumea contemporană. 2. Exigențe*, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2002
- Bria, Pr. prof. dr. Ion, *Destinul Ortodoxiei*, Ed. IBMBOR, București, 1989
- Irineu, Acad. Prof. dr. Popa, Mitropolitul Olteniei, *Iconomia plinirii vremilor în Iisus Hristos*, Editura Mitropolia Olteniei, 2014
- Mihăiță, Arhiepiscop prof. dr. Nifon, *Misiologie creștină. Curs pentru Facultatea de teologie*, Ediția a II-a, București, 2005

Metallinos, Gheorghios, *Parohia - Hristos în mijlocul nostru*, trad. pr. prof. Ioan Ică, Ed. Deisis, Sibiu, 2004

Mitropolit Antonie Plămădeală, *Preotul în Biserică, în lume, acasă*, Sibiu, 1996

Mitropolit Emilianos Timiadis, *Preot, parohie, înnoire. Noțiuni și orientări pentru teologia și practica pastorală*, trad. Paul Brusanowski, Ed. Sofia, București, 2001

Panayotis Anastasios Yannoulatos (episcop de Tirana), *The Purpose and Motive of Mission: from an Orthodox point of view* Athens, Greece, 1968

Idem, *Facing the world: Orthodox Christian essays on global concerns*, Geneva: WCC Publications 2003

Pavel, Pr. prof. univ. dr. Aurel *Reflecții critice asupra misiunii creștine*, Editura „Andreiana“ a Arhiepiscopiei Sibiului, 2014

Petraru, Pr. Prof. dr. Gheorghe, *Repere pentru o misiologie ortodoxă*, « Teologie și Viață » X (2000) nr. 7-12

Zorn, Jean-François, *L'appel à la mission: Formes et évolution, 19-20eme siècles*, Actes de la 9ème session du CREDIC à l'Université catholique de Nimègue, 14-17 juin 1988, (Centre de recherches et d'échanges sur la diffusion et l'inculturation du christianisme, Collection du C.R.E.D.I.C. nr. 7), Lyon: Université Jean-Moulin Facultés catholiques, 1989

Idem, *La missiologie: émergence d'une discipline théologique*, Genève: Labor et Fides, 2004

Klauspeter, Blaser (dir.), prefață de Jean-Francois Zorn și Alphonse Quenum, *Repères pour la mission chrétienne: Cinq siècles de tradition missionnaire, perspectives œcuméniques*. (Association francophone œcuménique de missiologie), Paris : Cerf, Geneva : Labor et Fides, 2000

V. Candidații înscriși la specialitatea Patrologie și literatură post-patristică, conducător științific: Pr.Conf.univ.dr CONSTANTIN BĂJĂU:

- Susținerea temei de cercetare
- Examen scris la disciplina fundamentală **Teologie Dogmatica** - test din programa de mai sus
- Examen scris la disciplina de specialitate **Patrologie și literatură post-patristică** - test din programa de mai jos

Teme de cercetare:

1.Influența iconografiei bizantine în temele iconografice din pictura Mănăstirii Polovragi

Bibliografie:

Sf. Ioan Damaschin, *Dogmatica*, trad. de Pr. Prof. Dtru Fecioru, în col. "Izvoarele Ortodoxiei", nr. 1, București, 1938 și Edit. Apologeticum 2004;

Idem, *Cultul Sfințelor Icoane (Cele 3 tratate contra iconoclaștilor)*, trad. și studiu introd. de Pr. Prof. Dtru. Fecioru, București, 1937 și traducerea de la E.I.B.M.B.O.R. București 1998;

Sfântul Teodor Studitul, *Iisus Hristos, prototipul icoanei Sale*, studiu introd. și trad. de Diac. Prof. Dr. Ioan I. Ică, Edit. Deisis 1994;

I.P.S. Prof. Dr. Irineu Popa, *Monahismul ortodox în lupta pentru apărarea Sfințelor icoane*, în *Analele Universității din Craiova, Seria Teologie*, nr. 2/1997;

Idem, *Gândirea hristologică a Sfântului Ioan Damaschin și a Sfântului Teodor Studitul*, în rev. M.O., nr. 9-12/2010, p. 7-40;

Alexe, Pr. Prof. Ștefan, *Sensul Icoanei la Sfântul Ioan Damaschin și Sinodul VII ecumenic (Niceea 787)*, în rev. O., nr. 4/1987, an XXXIX, p. 22-30;

Braniște, Pr. Prof. Ene, *Teologia icoanelor*, în rev. S.T., nr. 3-4/1952, p. 175-201;

Fecioru, Pr. Dtru, *Teologia icoanelor la Sfântul Ioan Damaschin*, în rev. O., an XXXIV, nr. 1/1982, p. 28-40;

2.Teologi bizantini din secolul al XII-lea.

Bibliografie:

Pr. Conf. Dr. Constantin Băjău, *Patrologie*, Craiova, 2018.

TEMATICA DISCIPLINEI OBLIGATORII: TEOLOGIE DOGMATICĂ

Subiect: HRISTOLOGIE ORTODOXĂ (Examen oral)

Bibliografie:

HRISTOLOGIA ORTODOXĂ

- CHIȚESCU, prof. dr. Nicolae., *Teologia Dogmatică și Simbolică*, vol. II, București, Editura Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă, 1958.
- EVDOKIMOV, Paul, *Ortodoxia*, trad. dr. Irineu Popa, EIBMBOR, București, 1996.
- GALERIU, pr. prof., Constantin, *Jertfă și răscumpărare*, Harisma, 1991.
- LOSSKY, Vladimir, *Teologiamistică a Bisericii de Răsărit*, trad. pr. Vasile Răducă, Ed. Anastasia.
- MEYENDORFF, John, *Hristos în gândirea creștină răsăriteană*, trad. pr. prof. Nicolai Buga, EIBMBOR, București, 1997.
- POPA, Prof. univ. dr. Irineu Ion, *Iisus Hristos este același, ieri, azi și în veac*, Ed. Mitropoliei Olteniei, Craiova, 2010.
- SCHÖNBORN, Christoph, *Icoana lui Hristos, O introducere teologică*, trad. Pr. Dr. Vasile Răducă, București, Ed. Anastasia, București 1996.
- SFÂNTUL ATANASIE CEL MARE, *Cuvânt despre Întruparea cuvântului*, **PSB15**, trad. pr. prof. Dumitru Stăniloae, Ed. IBMBOR, București, 1987.
- SFÂNTUL CHIRIL AL ALEXANDRIEI, *Comentariu la Evanghelia Sfântului Ioan*, **PSB41**, trad. pr. prof. dr. Dumitru Stăniloae, Ed. IBMBOR, București, 2000.
- SFÂNTUL GRIGORIE DE NAZIANZ, *Opere dogmatice*, trad. pr. dr. Gheorghe Tilea, Herald, București, 2002.
- SFÂNTUL IOAN DAMASCHIN, *Dogmatica*, trad. de Dumitru Fecioru, Ed. Scripta, București, 1993.
- SFÂNTUL MAXIM MĂRTURISITORUL, *Ambigua*, **PSB 80**, EIBMBOR, București, 1983.
- STĂNILOAE, Pr. prof. Dumitru, *Teologia Dogmatică Ortodoxă, vol. II*, Ed. Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1997.

TEMATICA DISCIPLINEI DE SPECIALITATE: Patrologie și literatură post-patristică (examen oral)

Sfinți Părinți din secolele IV-V. Principalele repere ale vieții, operei și doctrinei lor :

1. Sfântul Atanasie cel Mare
2. Sfântul Vasile cel Mare
3. Sfântul Grigorie Teologul
4. Sfântul Grigorie al Nisei
5. Sfântul Ioan Gură de Aur
6. Sfântul Ioan Damaschinul

Bibliografie:

Izvoare patristice:

Sf. Atanasie cel Mare - *Tratat despre Întruparea Cuvântului și despre arătarea Lui nouă după trup, Trei cuvinte împotriva arienilor*, trad., introd. și note de Pr. Prof. Dtru Stăniloae, în colecția P.S.B., vol. 15, București 1987; *Epistole și Viața Sfântului Antonie*, trad. de Pr. Prof. Dtru Stăniloae, în P.S.B. 16, București 1988.

Sf. Vasile cel Mare - *Omiliile la Hexaemeron, la Psalmi și la cele 24 de Omilii și cuvântări*, trad. de Pr. Prof. Dtru Fecioru, P.S.B., vol. 17, București 1986; *Despre Sfântul Duh*, trad., introd., note și indici de Pr. Prof. Dr. Ctin Cornițescu și Pr. Prof. Dr. T. Bodogae, în P.S.B., vol. 12, București 1988;

Sf. Grigorie Teologul - *Cele cinci Cuvântări despre Dumnezeu*, trad. de Pr. Gh. Tilea și N. Barbu, București 1947 și 2008

Sf. Grigorie al Nisei - *Despre viața lui Moise, Tâlcuire amănunțită la Cântarea Cântărilor, Despre Fericiri, Despre Rugăciunea Domnească*, trad. și note de Pr. Prof. Dtru Stăniloae și Pr. Ioan Buga, în colecția P.S.B., vol. 29, București 1982; *Despre facerea omului, Omiliile la Ecclesiast, Marele Cuvânt catehetic, Dialog despre suflet și înviere, Despre iubirea de săraci și despre facerea de bine, Despre desăvârșire*, trad. și note de Pr. Prof. Teodor Bodogae, în colecția P.S.B., vol. 30, București 1998

Sf. Ioan Gură de Aur, *Omiliile la Facere (PSB 21, 22) și Omiliile la Matei (PSB 23)*

Sf. Ioan Damaschin, *Dogmatica*, trad. de Pr. Prof. Dtru Fecioru, în col. "Izvoarele Ortodoxiei", nr. 1, București, 1938 și Edit. Apologeticum 2004;

Studii și manuale:

IPS Prof. Univ. Dr. Irineu Popa, *Doctrina despre Sfântul Duh la Sfântul Atanasie cel Mare*, Ortodoxia, nr. 3/1987.

Idem, *Epectaza ca experiență mistică întru nesfârșita adâncire în Dumnezeu la Sfântul Grigorie de Nyssa*, Mitropolia Olteniei, nr. 5 - 8/2007, pp. 7 – 34.

Pr. Conf. Dr. Constantin Băjău, *Patrologie*, Craiova, 2018

Idem, *Actualitatea omiliilor hrisostomice la Epistolele pauline*, în Revista Teologică, an XVII (89), nr. 4, oct.-dec., 2007

Idem, *Sfânta Scriptură, ca mijloc de educație religioasă a creștinilor, după Sfântul Ioan Gură de Aur*, rev. Mitropolia Olteniei, anul LVIII, nr. 1-4/2006

Idem, *Trăirea virtuoasă după Sfântul Vasile cel Mare*, în rev. Mitropolia Olteniei, nr. 1-2/2000, p. 94-123.

VI. Candidații înscriși la specialitatea Spiritualitate ortodoxă – ascetică și mistică, conducător științific: Pr.Conf.univ.dr NICOLAE-RĂZVAN STAN:

- Susținerea temei de cercetare
- Examen scris la disciplina fundamentală **Teologie Dogmatica** - test din programa de mai sus
- Examen scris la disciplina de specialitate **Spiritualitate ortodoxă – ascetică și mistică**- test din programa de mai jos

Teme de cercetare:

1. Fundamentele și conținuturile biblice ale Spiritualității Ortodoxe.

Bibliografie:

PR. LECT. DUMITRU ABRUDAN, „Aspecte ale antropologiei Vechiului Testament”, *Studii Teologice*, nr. 3-4/1978, pp. 264-270; ROBERT JEWETT, *Paul's Anthropological Terms: A Study of their Use in Conflict Settings*, A. J. Brill, Leiden, 1971; ROCH A. KERESZTY, *Jesus Christ: Fundamentals of Christology*, revised and updated third edition, St Pauls, New York, 2002; DIACON PROF. DR. GRIGORIE T. MARCU, *Antropologia paulină*, Sibiu, 1941; NICOLAE MLADIN, Mitropolitul Ardealului, *Studii de Teologie Morală*, Sibiu, 1969; MITROPOLITUL NICOLAE MLADIN, *Prelegeri de Mistică Ortodoxă*, Notate de studentul în Teologie Nicolae Streza în anul universitar 1947-1948, ed. Nicolae Streza, Târgu-Mureș, 1996; MITROPOLITUL NICOLAE MLADIN, „Hristos – Viața noastră” sau *Asceza și Mistica Paulină*, Ed. Deisis, Sibiu, 1996; GHEORGHIOS PATRONOS, *Parcursul istoric al lui Iisus: de la iesle la mormântul gol*, trad. Lect. Dr. Sabin Preda, Ed. Bizantină, București, 2011; DR. ANTONIE PLĂMĂDEALĂ, Mitropolitul Ardealului, *Tradiție și libertate în Spiritualitatea Ortodoxă*, Ed. Reîntregirea, Alba Iulia, 2004; TOMÁŠ ŠPIDLÍK, *Spiritualitatea Răsăritului creștin. I. Manual sistematic*, ediția a II-a, trad. Diac. Ioan I. Ică jr, Ed. Deisis, Sibiu, 2005; TOMÁŠ ŠPIDLÍK, *Izvoarele luminii. Tratat de spiritualitate*, ediția a II-a, revăzută și adăugită, trad. Ileana Mureșanu, Ed. Ars Longa, Iași, 2001; NICOLAE RĂZVAN STAN, „The anthropological understanding of the «heart» in the Old Testament. An analysis from Christian mystical perspective”, *Teologia* (Arad), nr. 4/2008, pp. 73-85; NICOLAE RĂZVAN STAN, „Fundamentele biblice ale hristologiei Simbolului de credință niceo-constantinopolitan”, în vol.: *The Niceo-Constantinopolitan Creed. Expression of the One and Undivided Church Faith. History, Doctrine and Spirituality*, International Symposium of Theology, Arad, 8th and 10th of June 2010, coordonatori: Pr. Prof. Dr. Ioan Tulcan și Conf. Dr. Cristinel Ioja, Ed. Universității Aurel Vlaicu, Arad, 2011, pp. 456-498; NICOLAE RĂZVAN STAN, „Human Person as a Being Created in the Image of God and as the Image of the Son: The Orthodox Christian Perspective”, *International Journal of Orthodox Theology*, 2:3(2011), pp. 120-143; PR. PROF. DR. DUMITRU STĂNILOAE, *Ascetica și Mistica Bisericii Ortodoxe*, Ed. IBMBOR, București, 2002.

2. Dogmă și Spiritualitate.

Bibliografie:

PR. PROF. DR. BORIS BOBRINSKOY, *Împărtășirea Sfântului Duh*, trad. Măriuca și Adrian Alexandrescu, Ed. IBMBOR, București, 1999; PETER BYRNE and LESLIE HOULDEN (editors), *Companion Encyclopedia of Theology*, Routledge, London and New York, 1995; OLIVIER

CLÉMENT, *Creștinismul bizantin*, trad. Maria și Adrian Alexandrescu, Ed. Nemira, București, 2017; OLIVIER CLÉMENT, *Întrebări asupra omului*, trad. Ierom. Iosif Pop și Pr. Ciprian Șpan, Alba-Iulia, 1997; JEAN DANIELÉLOU, *Platonisme et Théologie Mystique. Essai sur la doctrine spirituelle de Saint Grégoire de Nysse*, Aubier, Éditions Montaigne, Paris, 1944; ARCHIMANDRITE PLACIDE DESEILLE, *La Spiritualité Orthodoxe et la Philocalie*, Bayard Éditions, Paris, 1997; PAUL EVDOKIMOV, *Vârstele vieții spirituale*, trad. Pr. Prof. Ion Buga, Ed. Christiana, București, 1993; PAUL EVDOKIMOV, *Hristos în gândirea rusă*, trad. Pr. Ion Buga, Ed. Symbol, București, 2001; PAUL EVDOKIMOV, *Taina iubirii. Sfințirea unirii conjugale în lumina tradiției ortodoxe*, ediția a II-a revăzută, trad. Gabriela Moldoveanu, Ed. Christiana, București, 1999; PAUL EVDOKIMOV, *Femeia și mântuirea lumii*, trad. Gabriela Moldoveanu, Ed. Christiana, București, 1995; PAUL EVDOKIMOV, *Ortodoxia*, trad. Dr. Irineu Ioan Popa, Arhiereu vicar, Ed. IBMBOR, București, 1996; PAUL EVDOKIMOV, „Mystère de la personne humaine”, *Contacts*, nr. 68/1969, pp. 272-289; PĂRINTELE GEORGE FLOROVSKY, *Biserica, Scriptura, Tradiția: Trupul viu al lui Hristos*, trad. Florin Caragiu și Gabriel Mândrilă, Ed. Platytera, București, 2005; PR. PROF. CONSTANTIN GALERIU, *Jertfă și Răscumpărare*, Ed. Harisma, București, 1991; VLADIMIR LOSSKY, *Teologia Mistică a Bisericii de Răsărit*, trad. Pr. Vasile Răducă, Ed. Anastasia, București, 1993; VLADIMIR LOSSKY, *Introducere în teologia ortodoxă*, trad. Lidia și Remus Rus, Ed. Sophia, București, 2006; VLADIMIR LOSSKY, *După chipul și asemănarea lui Dumnezeu*, trad. Anca Manolache, Ed. Humanitas, București, 1998; M. LOT-BORODINE, *La déification de l'homme selon la doctrine des Pères grecs*, Éditions du Cerf, Paris, 1970; GEORGIOS I. MANTZARIDIS, *The Deification of Man: St Gregory Palamas and the Orthodox Tradition*, translated from the Greek by Liadain Sherrard, St Vladimir's Seminary Press, Crestwood, New York, 1984; E. L. MASCALL, *The Importance of Being Human. Some Aspects of the Christian Doctrine of Man*, Oxford University Press, London, 1959; LUCAS FRANCISCO MATEO-SECO and GIULIO MASPERO (editors), *The Brill Dictionary of Gregory of Nyssa*, translated by Seth Cherney, Supplements to Vigiliae Christianae, vol. 99, Brill, Leiden, Boston, 2010; NIKOLAOS MATSOUKAS, *Teologia Dogmatică și Simbolică. IV. Demonologia*, trad. Pr. Prof. Dr. Constantin Coman și Pr. Drd. Cristian-Emil Chivu, Ed. Bizantină, București, 2002; JOHN MEYENDORFF, *Teologia Bizantină. Tendințe istorice și teme doctrinare*, trad. Pr. Conf. Dr. Alexandru I. Stan, Ed. IBMBOR, București, 1996; JOHN MEYENDORFF, *Isihasmul bizantin: probleme istorice, teologice și sociale. Colecție de studii*, trad. Vasilica Eugenia Cristea, Ed. Renașterea, Cluj-Napoca, 2018; JOHN MEYENDORFF, *O introducere în studiul vieții și operei Sfântului Grigorie Palama*, trad. Măriuca și Adrian Alexandrescu, Ed. Nemira, București, 2014; PANAYOTIS NELLAS, *Omul – animal îndumnezeit. Perspective pentru o antropologie ortodoxă*, ediția a III-a, trad. Diac. Ioan Ică jr., Ed. Deisis, Sibiu, 2002; PANAYOTIS NELLAS, *Hristos, Dreptatea lui Dumnezeu și îndreptarea noastră – pentru o soteriologie ortodoxă*, trad. Pr. Prof. Ioan Ică sr., Ed. Deisis, Sibiu, 2012; PANAYOTIS NELLAS, „De la Mère de Dieu”, *Contacts*, nr. 164/1993, pp. 251-264; PANAYOTIS NELLAS, „L'Église, un lieu pour renaître”, *Contacts*, nr. 114/1981, pp. 82-102; NIKOS A. NISSIOTIS, *Secular and Christian Images of the Human Person*, Athens, 1983; CONSTANTIN PAPOULIDIS, „Rédemption et mystère de l'Église du point de vue orthodoxe”, *ΘΕΟΛΟΓΙΑ*, nr. 1-4/1969, pp. 490-502; JAMES R. PAYTON, Jr., *Light from the Christian East: An Introduction to the Orthodox Tradition*, InterVarsity Press, Downers Grove, Illinois, 2007; Acad. Dr. Mitrop. IRINEU POPA, *Experiențe mistice la Părinții Orientali*, Ed. Mitropolia Olteniei, Craiova, 2012; PS PROF. DR. IRINEU SLĂTINEANUL, *Omul ființă spre îndumnezeire*, Ed. Reîntregirea, Alba Iulia, 2000; PS PROF. DR. IRINEU SLĂTINEANUL, *În duhul sfințeniei lui Hristos*, Ed. Universitaria, Craiova, 2001; NORMAN RUSSELL, *The Doctrine of Deification in the Greek Patristic Tradition*, Oxford University Press, Oxford, 2006; TOMĂȘ

ŠPIDLÍK, *Spiritualitatea Răsăritului creștin. I. Manual sistematic*, ediția a II-a, trad. Diac. Ioan I. Ică jr, Ed. Deisis, Sibiu, 2005; TOMÁŠ ŠPIDLÍK, *Izvoarele luminii. Tratat de spiritualitate*, ediția a II-a, revăzută și adăugită, trad. Ileana Mureșanu, Ed. Ars Longa, Iași, 2001; NICOLAE RĂZVAN STAN, „The relation between Doctrine and Spirituality in Father Dumitru Stăniloae’s thinking”, în vol.: *Tradition and Dogma: What kind of Dogmatic Theology do we propose for nowadays?*, Orthodox Dogmatic Theology Symposium, 2nd International Edition, Arad, 11th to 13th of June 2009, Coordonatori: Ioan Tulcan, Cristinel Ioja, Michel Stavrou și Peter Bouteneff, Ed. Universității Aurel Vlaicu, Arad, 2009, pp. 292-322; NICOLAE RĂZVAN STAN, „Principiile spiritualității ortodoxe reliefate în opera părintelui profesor Ion Bria”, în vol.: *Relevanța operei Părintelui Profesor Ion Bria pentru viața bisericească și socială actuală. Direcții noi de cercetare în domeniul doctrinei, misiunii și unității Bisericii/The Relevance of Reverend Professor Ion Bria’s work for contemporary society and for the life of the Church. New Directions in the Research of Church Doctrine, Mission, and Unity*, Coordonator: Pr. Conf. Univ. Dr. Nicolae Moșoiu, Ed. Universității „Lucian Blaga”, Sibiu, 2010, pp. 481-494; NICOLAE RĂZVAN STAN, „Teologia – Taina cunoașterii lui Dumnezeu prin trăirea ascetică, experiența eclezială și aprofundarea adevărilor doctrinare”, în vol.: *Revelație, Dogmă și Spiritualitate în Perspectiva Misiunii Bisericii*, Al III-lea Colocviu Național de Teologie Dogmatică Ortodoxă, Cluj-Napoca, 25-26 mai 2010, ediție îngrijită de: Pr. Prof. Dr. Valer Bel și Pr. Asist. Dr. Cristian Sonea, Ed. Renașterea, Cluj-Napoca, 2011, pp. 339-378; NICOLAE RĂZVAN STAN, „Teologie și metodă la Sfântul Grigorie Palama”, în vol.: *Teologia ca vocație eclezială, pastoral-misionară și dimensiunea sa academică. Dinamica Facultății de Teologie Ortodoxă «Ilarion V. Felea» din Arad în context contemporan (1991-2011)*, coordonatori: Ioan Tulcan, Cristinel Ioja și Filip Albu, Ed. Astra Museum, Sibiu, 2012, pp. 278-298; NICOLAE RĂZVAN STAN, „The Human Mind and the Knowledge of God According to Father Dumitru Stăniloae. An Analysis of his Annotations in the «PSB» Collection”, în vol.: *The Function and the Limits of Reason in Dogmatic Theology*, Papers of the third International Symposium of the IAODT, Thessaloniki, 23-26 June 2011, editors: Ioan Tulcan, Michel Stavrou, Peter Bouteneff, Cristinel Ioja, Ed. Astra Museum, Sibiu, 2012, pp. 183-231; NICOLAE RĂZVAN STAN, „Fr Dumitru Stăniloae on Dogmatic Development”, *Sobornost*, incorporating Eastern Churches Review”, volume 36, issue 2: 2014, pp. 20-35; NICOLAE RĂZVAN STAN, „The Definition, Structure and Classification of Dogmas in Dumitru Stăniloae’s Theological Thought”, in vol.: *Dogma and Terminology in the Orthodox Tradition Today*, 4th International Symposium of Orthodox Dogmatic Theology, Sofia, 22-25 September, 2013, editors: IOAN TULCAN, PETER BOUTENEFF, MICHEL STAVROU, Ed. Astra Museum, Sibiu, 2015, pp. 241-258; PR. PROF. DR. DUMITRU STĂNILOAE, *Teologia Dogmatică Ortodoxă*, vol. 1-3, ediția a doua, Ed. IBMBOR, București, 1996/1997; PR. PROF. DR. DUMITRU STĂNILOAE, *Viața și învățătura Sfântului Grigorie Palama*, Ed. IBMBOR, București, 2006; PR. PROF. DR. DUMITRU STĂNILOAE, *Ascetica și Mistica Bisericii Ortodoxe*, Ed. IBMBOR, București, 2002; CHRISTOS YANNARAS, *Abecedar al credinței. Introducere în teologia ortodoxă*, trad. Pr. Dr. Constantin Coman, Ed. Bizantină, București, 1996.

3. Conținutul și perspectivele duhovnicești ale cultului ortodox.

Bibliografie:

ENE BRANIȘTE, *Liturgica Generală cu noțiuni de artă bisericească, arhitectură și pictură creștină*, ediția a II-a revizuită și completată, Ed. IBMBOR, București, 1993; SF. NICOLAE CABASILA, *Despre viața în Hristos*, trad. Pr. Prof. Dr. Teodor Bodogae, Ed. IBMBOR, București, 2001; SF. NICOLAE CABASILA, *Cuvântările teologice: la Iezechiel – Hristos – Fecioara Maria*, Scrieri I, trad.

diac. Ioan I. Ică jr, Ed. Deisis, Sibiu, 2010; SF. NICOLAE CABASILĂ, *Explicări la dumnezeiasca Liturghie*, Scrieri II, trad. diac. Ioan I. Ică jr, Ed. Deisis, Sibiu, 2014; Olivier Clément, *Cântecul lacrimilor. Eseu despre pocăință*, ediția a II-a, trad. Ileana Brie, Ed. Patmos, Cluj-Napoca, 2009; ALEXANDER GOLITZIN, *Mistagogia: experiența lui Dumnezeu în Ortodoxie. Studii de teologie mistică*, trad. Diac. Ioan I. Ică jr, Ed. Deisis, Sibiu, 1998; PR. PROF. DR. IOAN ICĂ, „Modurile prezenței personale a lui Iisus Hristos și a împărtășirii de El în Sfânta Liturghie și Spiritualitatea Ortodoxă”, în: *Persoană și Comuniune. Prinos de cinstire Părintelui Profesor Academician Dumitru Stăniloae la împlinirea vârstei de 90 de ani*, Sibiu, 1993, pp. 335-358; DIAC. IOAN I. ICĂ JR, *De la Dionisie Areopagitul la Simeon al Tesalonicului – integrala comentariilor liturgice bizantine: studii și texte*, Ed. Deisis, Sibiu, 2011; *Împărtășirea continuă cu Sfintele Taine: dosarul unei controverse – mărturiile Tradiției*, Ed. Deisis, Sibiu, 2006; JEAN-CLAUDE LARCHET, *Viața sacramentală*, trad. Marinela Bojin, Ed. Basilica, București, 2015; ANCA MANOLACHE, *Sfintele Taine în viața Bisericii*, Ed. Renașterea, Cluj-Napoca, 2004; JUAN MATEOS, S.J., *Celebrarea Cuvântului în Liturghia Bizantină. Studiu istoric*, trad. Cezar Login, Cluj-Napoca, 2007; PR. ALEXANDER SCHMEMMANN, *Liturghie și viață: desăvârșirea creștină prin intermediul experienței liturgice*, trad. Pr. Viorel Sava, Ed. Basilica, București, 2014; ALEXANDER SCHEMAMANN, *Introducere în Teologia Liturgică*, trad. Ierom. Vasile Bârză, Ed. Sophia, București, 2002; ALEXANDER SCHMEMMANN, *Pentru viața lumii. Sacramentele și Ortodoxia*, trad. Pr. Prof. Dr. Aurel Jivi, Ed. IBMBOR, București, 2001; NICOLAE RĂZVAN STAN, „Intercorelația dintre Sfânta Scriptură și Sfânta Liturghie în viața Bisericii și a credincioșilor”, *Studia Universitatis Babeș-Bolyai, Theologia Orthodoxa*, anul LV, nr. 1/2010, pp. 139-152; NICOLAE RĂZVAN STAN, „**Canonul de rugăciune al Sfintei Împărtășiri: aspecte ascetico-mistice**”, în: NICOLAE RĂZVAN STAN (editor), **Pastorație și misiune: metode misionar-pastorale de apărare și mărturisire a dreptei credințe în epoca modernă**, Ed. Mitropolia Olteniei, Craiova, 2017, pp. 44-61; PR. PROF. DR. DUMITRU STĂNILOAE, *Teologia Dogmatică Ortodoxă*, vol. 1-3, ediția a doua, Ed. IBMBOR, București, 1996/1997; PR. PROF. DR. DUMITRU STĂNILOAE, *Spiritualitate și comuniune în Liturghia ortodoxă*, Ed. Mitropolia Olteniei, Craiova, 1986; PR. PROF. DR. DUMITRU STĂNILOAE, „Dumnezeiasca Euharistie în cele trei confesiuni”, *Ortodoxia*, nr. 1/1953, pp. 46-115; PR. PROF. DR. DUMITRU STĂNILOAE, „Legătura între Euharistie și iubirea creștină”, *Studii Teologice*, nr. 1-2/1965, pp. 3-32; PR. PROF. DR. DUMITRU STĂNILOAE, „Din aspectul sacramental al Bisericii”, *Studii Teologice*, nr. 9-10/1966, pp. 531-562; PR. PROF. DR. DUMITRU STĂNILOAE, „Taina Euharistiei, izvor de viață spirituală în Ortodoxie”, *Ortodoxia*, nr. 3-4/1979, pp. 499-510.

4. Spiritualitatea Ortodoxă: istorie, particularități, tendințe, autori și teme.

Bibliografie: *Filocalia*, vol. 1-12, trad. Pr. Prof. univ. dr. Dumitru Stăniloae, diferitele ediții apărute în limba română; PR. PROF. DR. BORIS BOBRINSKOY, *Împărtășirea Sfântului Duh*, trad. Măriuca și Adrian Alexandrescu, Ed. IBMBOR, București, 1999; HARRY BOOSALIS, *Viața duhovnicească ortodoxă după Sfântul Siluan Athonitul*, trad. Emil Mărginean, Ed. Renașterea, Cluj-Napoca, 2014; M. LOT-BORODINE, *La déification de l'homme selon la doctrine des Pères grecs*, Éditions du Cerf, Paris, 1970; PETER BYRNE and LESLIE HOULDEN (editors), *Companion Encyclopedia of Theology*, Routledge, London and New York, 1995; JOHN CHRYSAVGIS, *Sfântul Ioan Scărarul: de la Pustia egipteană la Muntele Sinaiului*, trad. Gheorghe Fedorovici, Ed. Sophia, București, 2005; OLIVIER CLÉMENT, *Creștinismul bizantin*, trad. Maria și Adrian Alexandrescu, Ed. Nemira, București, 2017; JEAN DANIELOU, *Platonisme et Théologie Mystique. Essai sur la doctrine spirituelle de Saint Grégoire de Nysse*, Aubier, Éditions Montaigne, Paris, 1944; ARCHIMANDRITE PLACIDE DESEILLE, *La Spiritualité Orthodoxe et la Philocalie*, Bayard Éditions,

Paris, 1997; PAUL EVDOKIMOV, *Ortodoxia*, trad. Dr. Irineu Ioan Popa, Arhiepiscopul vicar, Ed. IBMBOR, București, 1996; „*Fratele nostru este viața noastră*”. *Spiritualitatea Cuviosului Siluan Athonitul*, trad. Aniela Siladi, Efrosenia Galușca și Zaharia-Ciprian Brat, Ed. Renașterea, Cluj-Napoca, 2016; VLADIMIR LOSSKY, *Teologia Mistică a Bisericii de Răsărit*, trad. Pr. Vasile Răducă, Ed. Anastasia, București, 1993; VLADIMIR LOSSKY & NICOLAE ARSENEV, *Paternitatea duhovnicească în Rusia secolelor al XVIII-lea și al XIX-lea*, trad. Ciprian Vidican, Ed. Renașterea, Cluj-Napoca, 2017; GEORGIOS I. MANTZARIDIS, *The Deification of Man: St Gregory Palamas and the Orthodox Tradition*, translated from the Greek by Liadain Sherrard, St Vladimir's Seminary Press, Crestwood, New York, 1984; LUCAS FRANCISCO MATEO-SECO and GIULIO MASPERO (editors), *The Brill Dictionary of Gregory of Nyssa*, translated by Seth Cherney, Supplements to Vigiliae Christianae, vol. 99, Brill, Leiden, Boston, 2010; JOHN MEYENDORFF, *Teologia Bizantină. Tendințe istorice și teme doctrinare*, trad. Pr. Conf. Dr. Alexandru I. Stan, Ed. IBMBOR, București, 1996; JOHN MEYENDORFF, *Isihasmul bizantin: probleme istorice, teologice și sociale. Colecție de studii*, trad. Vasilica Eugenia Cristea, Ed. Renașterea, Cluj-Napoca, 2018; JOHN MEYENDORFF, *O introducere în studiul vieții și operei Sfântului Grigorie Palama*, trad. Măriuca și Adrian Alexandrescu, Ed. Nemira, București, 2014; Acad. Dr. MITROPOLITANUL IRINEU POPA, *Experiențe mistice la Părinții Orientali*, Ed. Mitropolia Olteniei, Craiova, 2012; PS PROF. DR. IRINEU SLĂTINEANUL, *Omul ființă spre îndumnezeire*, Ed. Reîntregirea, Alba Iulia, 2000; PS PROF. DR. IRINEU SLĂTINEANUL, *În duhul sfințeniei lui Hristos*, Ed. Universitaria, Craiova, 2001; NORMAN RUSSELL, *The Doctrine of Deification in the Greek Patristic Tradition*, Oxford University Press, Oxford, 2006; PR. ROMAN RYTSAR, *Teologia chenoitică a lui Antonie Bloom, Mitropolitul Surojului, din perspectivă antropologică*, trad. Lucian Filip, Ed. Doxologia, Iași, 2016; TOMÁŠ ŠPIDLÍK, *Spiritualitatea Răsăritului creștin. I. Manual sistematic*, ediția a II-a, trad. Diac. Ioan I. Ică jr, Ed. Deisis, Sibiu, 2005; TOMÁŠ ŠPIDLÍK, *Izvoarele luminii. Tratat de spiritualitate*, ediția a II-a, revăzută și adăugită, trad. Ileana Mureșanu, Ed. Ars Longa, Iași, 2001; NICOLAE RĂZVAN STAN, „Sfântul Simeon Noul Teolog, apologetul vieții duhovnicești autentice”, *Altarul Banatului*, nr. 4-6/2005, pp. 53-67; NICOLAE RĂZVAN STAN, „The Ascetical Dimension of Spiritual Life in the Thought of St. Basil the Great”, *Revista Teologică*, nr. 3/2011, pp. 63-79; NICOLAE RĂZVAN STAN, „Doctrina energiilor necreate: dogmă a Bisericii sau teologumenă formulată de Sfântul Grigorie Palama?”, în vol.: *Credință și mărturisire – Istorie și actualitate*, coordonatori: Valer Bel, Cristian Sonea, Grigore-Dinu Moș, Ed. Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2012, pp. 125-151; PR. PROF. DR. DUMITRU STĂNILOAE, *Teologia Dogmatică Ortodoxă*, vol. 1-3, ediția a doua, Ed. IBMBOR, București, 1996/1997; PR. PROF. DR. DUMITRU STĂNILOAE, *Viața și învățătura Sfântului Grigorie Palama*, Ed. IBMBOR, București, 2006; PR. PROF. DR. DUMITRU STĂNILOAE, *Ascetica și Mistica Bisericii Ortodoxe*, Ed. IBMBOR, București, 2002; CHRISTOS YANNARAS, *Abecedar al credinței. Introducere în teologia ortodoxă*, trad. Pr. Dr. Constantin Coman, Ed. Bizantină, București, 1996.

5. Spiritualitatea filocalică

Bibliografie:

Filocalia, vol. 1-12, trad. Pr. Prof. univ. dr. Dumitru Stăniloae, diferitele ediții apărute în limba română; BROCK BINGAMAN and BRADLEY NASSIF (editors), *The Philokalia: A Classic Text of Orthodox Spirituality*, Oxford University Press, Oxford/New York, 2012; PR. PROF. DR. BORIS BOBRINSKOY, *Împărtășirea Sfântului Duh*, trad. Măriuca și Adrian Alexandrescu, Ed. IBMBOR, București, 1999; PR. PROF. DR. ION BRIA, *Tratat de Teologie Dogmatică și Ecumenică*, Ed. România Creștină, București, 1999; OLIVIER CLÉMENT, *Creștinismul bizantin*, trad. Maria și

Adrian Alexandrescu, Ed. Nemira, București, 2017; ARCHIMANDRITE PLACIDE DESEILLE, *La Spiritualité Orthodoxe et la Philocalie*, Bayard Éditions, Paris, 1997; PAUL EVDOKIMOV, *Ortodoxia*, trad. Dr. Irineu Ioan Popa, Arhiereu vicar, Ed. IBMBOR, București, 1996; ARTHUR HOLDER (editor), *The Blackwell Companion to Christian Spirituality*, Blackwell Publishing, Malden – Oxford – Carlton, 2015; VLADIMIR LOSSKY, *Teologia Mistică a Bisericii de Răsărit*, trad. Pr. Vasile Răducă, Ed. Anastasia, București, 1993; JOHN MEYENDORFF, *Teologia Bizantină. Tendințe istorice și teme doctrinare*, trad. Pr. Conf. Dr. Alexandru I. Stan, Ed. IBMBOR, București, 1996; JOHN MEYENDORFF, *Isihasmul bizantin: probleme istorice, teologice și sociale. Colecție de studii*, trad. Vasilica Eugenia Cristea, Ed. Renașterea, Cluj-Napoca, 2018; Acad. Dr. Mitrop. IRINEU POPA, *Experiențe mistice la Părinții Orientali*, Ed. Mitropolia Olteniei, Craiova, 2012; PS PROF. DR. IRINEU SLĂTINEANUL, *Omul ființă spre îndumnezeire*, Ed. Reîntregirea, Alba Iulia, 2000; PS PROF. DR. IRINEU SLĂTINEANUL, *În duhul sfințeniei lui Hristos*, Ed. Universitaria, Craiova, 2001; TOMÁŠ ŠPIDLÍK, *Spiritualitatea Răsăritului creștin. I. Manual sistematic*, ediția a II-a, trad. Diac. Ioan I. Ică jr, Ed. Deisis, Sibiu, 2005; TOMÁŠ ŠPIDLÍK, *Izvoarele luminii. Tratat de spiritualitate*, ediția a II-a, revăzută și adăugită, trad. Ileana Mureșanu, Ed. Ars Longa, Iași, 2001; PR. CONF. UNIV. DR. NICOLAE RĂZVAN STAN, „Libertatea de alegere ca dar și ca responsabilitate potrivit învățării Filocaliei”, în: NICOLAE RĂZVAN STAN (editor), **Demnitatea și libertatea persoanei umane: abordare interdisciplinară**, Ed. Universitaria/Mitropolia Olteniei, Craiova, 2016, pp. 167-182; PR. CONF. UNIV. DR. NICOLAE RĂZVAN STAN, „**Dumnezeu și libertatea persoanei umane. Viziunea spiritualității filocalice**”, în: NICOLAE RĂZVAN STAN (editor), **Antropologia ortodoxă din perspectivă eclesială: provocările postmodernității**, Ed. Universitaria/Mitropolia Olteniei, Craiova, 2018, pp. 303-327; PR. PROF. DR. DUMITRU STĂNILOAE, *Teologia Dogmatică Ortodoxă*, vol. 1-3, ediția a doua, Ed. IBMBOR, București, 1996/1997; PR. PROF. DR. DUMITRU STĂNILOAE, *Viața și învățătura Sfântului Grigorie Palama*, Ed. IBMBOR, București, 2006; PR. PROF. DR. DUMITRU STĂNILOAE, *Ascetica și Mistica Bisericii Ortodoxe*, Ed. IBMBOR, București, 2002; CHRISTOS YANNARAS, *Abecedar al credinței. Introducere în teologia ortodoxă*, trad. Pr. Dr. Constantin Coman, Ed. Bizantină, București, 1996.

6. Isihasmul românesc: tradiție și actualitate.

Bibliografie: ARHIM. IOANICHIE BĂLAN, *Patericul românesc*, vol. 1, ediția a VI-a, Ed. Mănăstirea Sihăstria, Vânători – Neamț, 2011; BROCK BINGAMAN and BRADLEY NASSIF (editors), *The Philokalia: A Classic Text of Orthodox Spirituality*, Oxford University Press, Oxford/New York, 2012; MACARIE CIOLAN, *Neoisihasmul paisian. Reînduhovnicirea vieții noastre bisericesti*, Ed. Vasiliana'98, Iași, 2002; PR. DR. CONSTANTIN COMAN, *Ortodoxia sub presiunea istoriei*, Ed. Bizantină, București, 1995; PR. PROF. DR. IOAN G. COMAN, *Scriitori bisericesti din epoca străromână*, Ed. IBMBOR, București, 1979; PS PROF. DR. IRINEU SLĂTINEANUL, „Experiența Duhului Sfânt pe pământ românesc. Mănăstirea Frăsinei de la începuturi și până astăzi”, *Analele Universității din Craiova, seria Teologie*, nr. 5/1999, pp. 7-29; PR. PROF. DR. MIRCEA PĂCURARIU, *Istoria Bisericii Ortodoxe Române* (3 vol.), ediția a doua, Ed. IBMBOR, București, 1992-1997; PR. PROF. DR. MIRCEA PĂCURARIU, *Cultura teologică românească. Scurtă prezentare istorică*, Ed. Basilica, București, 2011; PR. PROF. DR. MIRCEA PĂCURARIU, *Dicționarul Teologilor Români*, Ed. Enciclopedică, București, 2002; PR. PROF. DR. MIRCEA PĂCURARIU, *Sfinți daco-romani și români*, Ed. Trinitas, Iași, 1994; DR. ANTONIE PLĂMĂDEALĂ, Mitropolitul Ardealului, *Tradiție și libertate în Spiritualitatea Ortodoxă*, Ed. Reîntregirea, Alba Iulia, 2004; DARIO RACCANELLO, *Rugăciunea lui Iisus în Scrierile Stareșului Vasile de la Poiana Mărului*, Ed. Deisis, Sibiu, 1996; *Sfântul Grigorie Decapolitul – dosar hagiografic*, realizat și comentat de Ioan I. Ică jr., Ed. Deisis, Sibiu,

2017; MITROPOLITUL SERAFIM, *Isihasmul, tradiție și cultură românească*, Ed. Anastasia, București, 1994; PR. VASILE GH. SIBIESCU, *Călugării sciți*, Tiparul Tipografiei Arhidiecezane, Sibiu, 1936; PR. PROF. DR. DUMITRU STĂNILOAE, *Ascetica și Mistica Bisericii Ortodoxe*, Ed. IBMBOR, București, 2002; PR. PROF. DR. DUMITRU STĂNILOAE, *Rugăciunea lui Iisus și experiența Duhului Sfânt*, ediția a II-a, trad. Maria-Cornelia Ică jr, Ed. Deisis, Sibiu, 2003; PR. PROF. DR. DUMITRU STĂNILOAE, „Din istoria isihasmului în Ortodoxia românească”, în: *Filocalia*, vol. 8, trad. Pr. Prof. Dr. Dumitru Stăniloae, Ed. IBMBOR, București, 2013, pp. 643-741; COLUMBA STEWART, *Cassian Monahul. Învățătura ascetico-mistică*, trad. Diac. Ioan I. Ică jr și Cristian Pop, Ed. Deisis, Sibiu, 2000; MITROPOLIT NESTOR VORNICESCU, *Primele scrieri patristice în literatura noastră, sec. IV-XVI*, Ed. Mitropoliei Olteniei, Craiova, 1984; MITROPOLIT NESTOR VORNICESCU, *Studii de teologie istorică – Antologie*, Ed. Mitropoliei Olteniei, Craiova, 1998; DAN ZAMFIRESCU, *Paisianismul, un moment românesc în istoria spiritualității europene*, Ed. Roza vânturilor, București, 1996.

7. Spiritualitatea Ortodoxă și dialogul cu Filosofia, Psihologia, Științele Educației, Arta și cultura vremii.

Bibliografie: ALFRED ADLER, *Înțelegerea vieții. Introducere în psihologia individuală*, ediția a doua, trad. Raluca Hurduc, Ed. Trei, București, 2013; MIHAI ANIȚEI, MIHAELA CHRAIF, VLAD BURTĂVERDE, TEODOR MIHAILĂ, *Tratat de psihologia personalității*, Ed. Trei, București, 2016; ROLAND BRUNNER, *Psihanaliză și societate postmodernă*, trad. Luciana Penteliuc-Cotoșan, Ed. Amarcord, Timișoara, 2000; IEROMONAH GABRIEL BUNGE, *Icoana Sfintei Treimi a Cuviosului Andrei Rubliov sau „Celălalt Paraclit”*, ediția a II-a, trad. diac. Ioan I. Ică, Ed. Deisis, Sibiu, 2006; SORIN CRISTEA, *Studii de pedagogie generală*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2004; PROTOPRESBYTER GEORGE D. DRAGAS, PAVEL PAVLOV and STOYAN TANEV (editors), *Orthodox Theology and the Sciences. Glorifying God in His Marvelous Works*, Sofia University Press „St Kliment Ohridski”/ Newrome Press LLC, Sofia/Missouri, 2016; CONSTANTIN ENĂCHESCU, *Tratat de psihologie morală*, ediția a III-a revăzută și adăugită, Ed. Polirom, Iași, 2008; PAUL EVDOKIMOV, *Arta icoanei: o teologie a frumuseții*, trad. Grigorie și Petru Moga, Ed. Sophia, București, 2014; DAVID BENTLEY HART, *Frumusețea infinitului: estetica adevărului creștin*, trad. Vlad (Nectarie) Dărăban, Ed. Polirom, Iași, 2013; ARTHUR HOLDER (editor), *The Blackwell Companion to Christian Spirituality*, Blackwell Publishing, Malden – Oxford – Carlton, 2015; JEAN-CLAUDE LARCHET, *Teologia bolii*, trad. Pr. Prof. Vasile Mihoc, Ed. „Oastea Domnului”, Sibiu, 1997; JEAN-CLAUDE LARCHET, *Terapeutică bolilor spirituale*, trad. Marinela Bojin, Ed. Sophia, București, 2001; KONRAD LORENZ, *Cele opt păcate capitale ale omului civilizată*, trad. Vasile V. Poenaru, Ed. Humanitas, București, 1996; ANDREW LOUTH, *Originile tradiției mistice creștine. De la Platon la Dionisie Areopagitul*, trad. Elisabeta Voichița Sita, Ed. Deisis, Sibiu, 2002; *Lupta cu patimile: metode ascetice și psihologice*, volum editat de Societatea psihologilor ortodocși „Sfântul Teofan Zăvorățul” din Sankt Petersburg, trad. Adrian Tănăsescu-Vlas, Ed. Sophia, București, 2015; GEORGIOS I. MANTZARIDIS, *Globalizare și Universalitate. Himeră și adevăr*, trad. Pr. Prof. Dr. Vasile Răducă, Ed. Bizantină, București, 2002; GEORGIOS I. MANTZARIDIS, *Morala creștină*, vol. II, trad. Diac. Drd. Cornel Constantin Coman, Ed. Bizantină, București, 2006; PETER K. MCINERNEY, *Introducere în filozofie*, trad. N. I. Mariș și Laurențiu Staicu, Ed. Lider, București, f.a.; JOHN MEYENDORFF, *Teologia Bizantină. Tendințe istorice și teme doctrinare*, trad. Pr. Conf. Dr. Alexandru I. Stan, Ed. IBMBOR, București, 1996; MARIE-JOSÉ MONDZAIN, *Imagine, icoană, iconomie. Sursele bizantine ale imaginarului bizantin*, trad. Măriuca și Adrian Alexandrescu, Ed. Sophia, București, 2009; RODICA MARIANA NICULESCU, *Pedagogie*

generală, Editura Scorpion 7, București, 1996; HENRI J. M. NOUWEN, *Fiul risipitor: povestea unei întoarceri acasă*, trad. Monica Broșteanu, Ed. Humanitas, București, 2017; PR. PROF. DR. DUMITRU POPESCU, *Teologie și cultură*, Ed. IBMBOR, București, 1993; PR. PROF. DR. DUMITRU POPESCU, *Ortodoxie și contemporaneitate*, Ed. Diogene, București, 1996; PR. PROF. DR. DUMITRU POPESCU, *Omul fără rădăcini*, Ed. Nemira, București, 2001; P. SCOTT RICHARDS și ALLEN E. BERGIN (editori), *Manual de psihoterapie și diversitate religioasă*, trad. Maica Anastasia Igirosanu, Ed. Christiana, București, 2013; CHRISTOPH SCHÖNBORN, *Icoana lui Hristos: o introducere teologică*, trad. Pr. dr. Vasile Răducă, Ed. Anastasia, București, 1996; ANDREW SOLOMON, *Demonul amiezii. O anatomie a depresiei*, ediția a II-a, adăugită, trad. Dana-Ligia Ilin, Ed. Humanitas, București, 2017; TOMÁŠ ŠPIDLÍK, *Spiritualitatea Răsăritului Creștin IV. Omul și destinul său în filozofia religioasă rusă*, trad. Maria-Cornelia Ică jr, Ed. Deisis, Sibiu, 2002; PR. CONF. UNIV. DR. NICOLAE RĂZVAN STAN, „The relation between Human Dignity and Human Rights in the Orthodox perspective”, *Studii Teologice*, nr. 2/2008, pp. 35-71; PR. CONF. UNIV. DR. NICOLAE RĂZVAN STAN, „From the World’s Violence to the Peace of Christ”, *Teologia* (Arad), nr. 2/2008, pp. 111-126; PR. CONF. UNIV. DR. NICOLAE RĂZVAN STAN, „Înrădăcinarea omului în Dumnezeu. Conotațiile duhovnicești ale operei Părintelui Dumitru Popescu”, în vol.: *Omagiu Părintelui Prof. Univ. Dr. Acad. Dumitru Popescu la împlinirea vârstei de 80 de ani*, coordonatori: Ioan Tulcan și Cristinel Ioja, Ed. Universității „Aurel Vlaicu”, Arad, 2009, pp. 223-248; PR. CONF. UNIV. DR. NICOLAE RĂZVAN STAN, „Drepturile omului: tendințele antropologice și dezvoltarea istorică a conceptului”, în: Nicolae Răzvan Stan (Editor), *Biserica Ortodoxă și drepturile omului: paradigme, fundamente, implicații*, Ed. Universul Juridic, București, 2010, pp. 9-27; PR. CONF. UNIV. DR. NICOLAE RĂZVAN STAN, „Secularizarea și consecințele sale în viața societății și a Bisericii: o abordare din perspectiva teologiei și a spiritualității ortodoxe”, în: NICOLAE RĂZVAN STAN (coordonator), **Misiunea Bisericii Ortodoxe în contextul actual**, Editura Mitropolia Olteniei, Craiova, 2016, pp. 71-92; METROPOLITAN KALLISTOS WARE, *Orthodox Theology in the Twenty-First Century*, WCC Publications, Geneva, 2012; MIELU ZLATE, *Introducere în psihologie*, ediția a III-a, Ed. Polirom, Iași, 2015.

TEMATICA DISCIPLINEI OBLIGATORII: TEOLOGIE DOGMATICĂ

Subiect: HRISTOLOGIE ORTODOXĂ (Examen oral)

Bibliografie:

HRISTOLOGIA ORTODOXĂ

- CHIȚESCU, prof. dr. Nicolae., *Teologia Dogmatică și Simbolică*, vol. II, București, Editura Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă, 1958.
- EVDOKIMOV, Paul, *Ortodoxia*, trad. dr. Irineu Popa, EIBMBOR, București, 1996.
- GALERIU, pr. prof., Constantin, *Jertfă și răscumpărare*, Harisma, 1991.
- LOSSKY, Vladimir, *Teologiamistică a Bisericii de Răsărit*, trad. pr. Vasile Răducă, Ed. Anastasia.
- MEYENDORFF, John, *Hristos în gândirea creștină răsăriteană*, trad. pr. prof. Nicolai Buga, EIBMBOR, București, 1997.
- POPA, Prof. univ. dr. Irineu Ion, *Iisus Hristos este același, ieri, azi și în veac*, Ed. Mitropoliei Olteniei, Craiova, 2010.
- SCHÖNBORN, Christoph, *Icoana lui Hristos, O introducere teologică*, trad. Pr. Dr. Vasile Răducă, București, Ed. Anastasia, București 1996.

- SFÂNTUL ATANASIE CEL MARE, *Cuvânt despre Întruparea cuvântului*, PSB15, trad. pr. prof. Dumitru Stăniloae, Ed. IBMBOR, București, 1987.
- SFÂNTUL CHIRIL AL ALEXANDRIEI, *Comentariu la Evanghelia Sfântului Ioan*, PSB41, trad. pr. prof. dr. Dumitru Stăniloae, Ed. IBMBOR, București, 2000.
- SFÂNTUL GRIGORIE DE NAZIANZ, *Opere dogmatice*, trad. pr. dr. Gheorghe Tilea, Herald, București, 2002.
- SFÂNTUL IOAN DAMASCHIN, *Dogmatica*, trad. de Dumitru Fecioru, Ed. Scripta, București, 1993.
- SFÂNTUL MAXIM MĂRTURISITORUL, *Ambigua*, PSB 80, EIBMBOR, București, 1983.
- STĂNILOAE, Pr. prof. Dumitru, *Teologia Dogmatică Ortodoxă, vol. II*, Ed. Institutului Bibic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1997.

TEMATICA DISCIPLINEI DE SPECIALITATE: Spiritualitate ortodoxă – ascetică și mistică (examen oral)

Tematică:

1. Definierea Spiritualității Ortodoxe și caracteristicile sale esențiale;
2. Patimile și starea de împătımire;
3. Purificarea de patimi prin virtuți;
4. Asceza creștină;
5. Chipul și asemănarea cu Dumnezeu;
6. Trupul, sufletul, mintea, duhul și inima omului;
7. Rugăciunea neîncetată;
8. Cunoașterea lui Dumnezeu în lumină;
9. Creșterea în Hristos prin Sfintele Taine: baza harică a vieții duhovnicești;
10. Îndumnezeirea în sens larg și în sens restrâns.

Bibliografie:

Filocalia, vol. 1-12, trad. Pr. Prof. univ. dr. Dumitru Stăniloae, diferitele ediții apărute în limba română; IEROMONAH CALINIC (BERGER), *Teognosia – sinteza dogmatică și duhovnicească a părintelui Dumitru Stăniloae*, trad. Nectarie (Dărăban), Ed. Deisis, Sibiu, 2014; PR. PROF. DR. BORIS BOBRINSKOY, *Împărtășirea Sfântului Duh*, trad. Măriuca și Adrian Alexandrescu, Ed. IBMBOR, București, 1999; HARRY BOOSALIS, *Viața duhovnicească ortodoxă după Sfântul Siluan Athonitul*, trad. Emil Mărginean, Ed. Renașterea, Cluj-Napoca, 2014; M. LOT-BORODINE, *La déification de l'homme selon la doctrine des Pères grecs*, Éditions du Cerf, Paris, 1970; PETER BYRNE and LESLIE HOULDEN (editors), *Companion Encyclopedia of Theology*, Routledge, London and New York, 1995; JOHN CHRYSAVGIS, *Sfântul Ioan Scărarul: de la Pustia egipteană la Muntele Sinaiului*, trad. Gheorghe Fedorovici, Ed. Sophia, București, 2005; OLIVIER CLÉMENT, *Creștinismul bizantin*, trad. Maria și Adrian Alexandrescu, Ed. Nemira, București, 2017; FRITJOF TITO COLLIANDER, *Calea Asceților*, trad. Laura Bădulescu, Ed. Scara, București, 2002; JEAN DANÉLOU, *Platonisme et Théologie Mystique. Essai sur la doctrine spirituelle de Saint Grégoire de Nysse*, Aubier, Éditions Montaigne, Paris, 1944; ARCHIMANDRITE PLACIDE DESEILLE, *La Spiritualité Orthodoxe et la Philocalie*, Bayard Éditions, Paris, 1997; PAUL EVDOKIMOV, *Ortodoxia*, trad. Dr. Irineu Ioan Popa, Arhiereu vicar, Ed. IBMBOR, București, 1996; PAUL EVDOKIMOV, *Vârstele vieții spirituale*, trad. Pr. Prof. Ion Buga, Ed. Christiana, București, 1993; ARHIM. GHEORGHIOS KAPSANIS, *Asceză și îndumnezeire*, trad. Pr. Cornel Toma, Ed. Marineasa, Timișoara, 2006; PR. MICHEL LAROCHE, *Viața întru numele Lui. Rugăciunea lui Iisus*

și metodele ei duhovnicești, trad. Dora Mezdrea, Ed. Sophia, București, 2003; VLADIMIR LOSSKY, *Teologia Mistică a Bisericii de Răsărit*, trad. Pr. Vasile Răducă, Ed. Anastasia, București, 1993; VLADIMIR LOSSKY & NICOLAE ARSENIU, *Paternitatea duhovnicească în Rusia secolelor al XVIII-lea și al XIX-lea*, trad. Ciprian Vidican, Ed. Renașterea, Cluj-Napoca, 2017; ANDREW LOUTH, *Originile tradiției mistice creștine. De la Platon la Dionisie Areopagitul*, trad. Elisabeta Voichița Sita, Ed. Deisis, Sibiu, 2002; GEORGIOS I. MANTZARIDIS, *The Deification of Man: St Gregory Palamas and the Orthodox Tradition*, translated from the Greek by Liadain Sherrard, St Vladimir's Seminary Press, Crestwood, New York, 1984; LUCAS FRANCISCO MATEO-SECO and GIULIO MASPERO (editors), *The Brill Dictionary of Gregory of Nyssa*, translated by Seth Cherney, Supplement to *Vigiliae Christianae*, vol. 99, Brill, Leiden, Boston, 2010; JOHN MEYENDORFF, *Teologia Bizantină. Tendințe istorice și teme doctrinare*, trad. Pr. Conf. Dr. Alexandru I. Stan, Ed. IBMBOR, București, 1996; JOHN MEYENDORFF, *Isihasmul bizantin: probleme istorice, teologice și sociale. Colecție de studii*, trad. Vasilica Eugenia Cristea, Ed. Renașterea, Cluj-Napoca, 2018; JOHN MEYENDORFF, *O introducere în studiul vieții și operei Sfântului Grigorie Palama*, trad. Măriuca și Adrian Alexandrescu, Ed. Nemira, București, 2014; Acad. Dr. Mitrop. IRINEU POPA, *Experiențe mistice la Părinții Orientali*, Ed. Mitropolia Olteniei, Craiova, 2012; PS PROF. DR. IRINEU SLĂTINEANUL, *Omul ființă spre îndumnezeire*, Ed. Reîntregirea, Alba Iulia, 2000; PS PROF. DR. IRINEU SLĂTINEANUL, *În duhul sfințeniei lui Hristos*, Ed. Universitaria, Craiova, 2001; *Povestirile unui pelerin în căutarea rugăciunii neîncetate*, Ed. Deisis, Sibiu, 2001; NORMAN RUSSELL, *The Doctrine of Deification in the Greek Patristic Tradition*, Oxford University Press, Oxford, 2006; PR. ROMAN RYTSAR, *Teologia chenoitică a lui Antonie Bloom, Mitropolitul Surojului, din perspectivă antropologică*, trad. Lucian Filip, Ed. Doxologia, Iași, 2016; TOMÁŠ ŠPIDLÍK, *Spiritualitatea Răsăritului creștin. I. Manual sistematic*, ediția a II-a, trad. Diac. Ioan I. Ică jr, Ed. Deisis, Sibiu, 2005; TOMÁŠ ŠPIDLÍK, *Izvoarele luminii. Tratat de spiritualitate*, ediția a II-a, revăzută și adăugită, trad. Ileana Mureșanu, Ed. Ars Longa, Iași, 2001; NICOLAE RĂZVAN STAN, „Sfântul Simeon Noul Teolog, apologetul vieții duhovnicești autentice”, *Altarul Banatului*, nr. 4-6/2005, pp. 53-67; NICOLAE RĂZVAN STAN, „The Ascetical Dimension of Spiritual Life in the Thought of St. Basil the Great”, *Revista Teologică*, nr. 3/2011, pp. 63-79; NICOLAE RĂZVAN STAN, „Doctrina energiilor necreate: dogmă a Bisericii sau teologumenă formulată de Sfântul Grigorie Palama?”, în vol.: *Credință și mărturisire – Istorie și actualitate*, coordonatori: Valer Bel, Cristian Sonea, Grigore-Dinu Moș, Ed. Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2012, pp. 125-151; PR. PROF. DR. DUMITRU STĂNILOAE, *Teologia Dogmatică Ortodoxă*, vol. 1-3, ediția a doua, Ed. IBMBOR, București, 1996/1997; PR. PROF. DR. DUMITRU STĂNILOAE, *Viața și învățătura Sfântului Grigorie Palama*, Ed. IBMBOR, București, 2006; PR. PROF. DR. DUMITRU STĂNILOAE, *Ascetica și Mistica Bisericii Ortodoxe*, Ed. IBMBOR, București, 2002; CHRISTOS YANNARAS, *Abecedar al credinței. Introducere în teologia ortodoxă*, trad. Pr. Dr. Constantin Coman, Ed. Bizantină, București, 1996.

VII. Candidații înscriși la specialitatea Spiritualitate ortodoxă – ascetică și mistică, conducător științific: Pr.Conf.univ.dr. ADRIAN BOLDIȘOR:

- Susținerea temei de cercetare
- Examen scris la disciplina fundamentală **Teologie Dogmatica** - test din programa de mai sus
- Examen scris la disciplina de specialitate **Istoria religiilor**- test din programa de mai jos

Teme de cercetare:

1. Dialogul dintre Ortodoxie și Islam în epoca contemporană

Bibliografie:

ACHIMESCU, Nicolae, *Religii în dialog*, Ed. Trinitas, Iași, 2006.

BOLDIȘOR, Adrian, *Importanța și actualitatea dialogului interreligios pentru lumea contemporană: istorie, perspective, soluții*, Ed. Mitropolia Olteniei, Craiova, 2015.

BOLDIȘOR, Adrian, *Ortodoxia ieri, azi, mâine. Teme intercreștine și interreligioase pentru secolul XXI*, Ed. Mitropolia Olteniei, Craiova, 2019.

RUS, Remus, *Istoria filosofiei islamice*, Ed. Enciclopedică, București, 1994.

YANNOULATOS, Anastasios, *Ortodoxia și problemele lumii contemporane*, Traducere de Drd. Gabriel Mândrilă, Pr. prof. dr. Constantin Coman, Ed. Bizantină, București, 2003.

2. Istoria religiilor în România

Bibliografie:

BOLDIȘOR, Adrian, *Valențe creștine în gândirea lui Mircea Eliade*, Ed. Mitropolia Olteniei, Craiova, 2011.

BOLDIȘOR, Adrian, IONICĂ, Daniel-Alin, „Pagini din contribuțiile revistei „Mitropolia Olteniei” aduse studiului Istoriei și filosofiei Religiilor”, în: *Mitropolia Olteniei*, Nr. 9-12, 2013, pp. 143-162.

STAN, Alexandru, RUS, Remus, *Istoria religiilor*, Ed. IBMBOR, București, 1991.

VASILESCU, Diac. prof. univ. dr. Emilian, *Istoria rligiilor*, Ediția a III-a, Ed. Didactică și pedagogică, București, 1998.

3. Ioan Petru Culianu – istoric al religiilor

Bibliografie:

ANTON, Ted, *Eros, magie și asasinarea profesorului Culianu*, Ediția a II-a românească revăzută, Traducere de Cristina Felea, Prefață de Andrei Oișteanu, Ed. Polirom, Iași, 2005.

BOLDIȘOR, Adrian, „Despărțirea de maeștri. Creștinismul lui Mircea Eliade în viziunea lui I.P. Culianu”, în: *Mitropolia Olteniei*, Nr. 1-4, 2011, pp. 229-241.

CULIANU, Ioan Petru, *Dialoguri întrerupte. Corespondență Mircea Eliade –Ioan Petru Culianu*, Ediție îngrijită și note de Tereza Culianu-Petrescu și Dan Petrescu, Prefață de Matei Călinescu, Ed. Polirom, Iași, 2004.

GAVRILUȚĂ, Nicu, *Culianu, jocurile minții și lumile multidimensionale*, Prefață de Moshe Idel, Ed. Polirom, Iași, 2000.

Ioan Petru Culianu. *Omul și opera*, Volum coordonat de Sorin Antohi, Traduceri de Corina Popescu, Claudiu Dumitriu, Ioana Ieronim, Cristina Ionică, Tereza Culianu-Petrescu, Ed. Polirom, Iași, 2003.

4. Concepția despre pace în religiile monoteiste

Bibliografie:

ACHIMESCU, Nicolae, *Religii în dialog*, Ed. Trinitas, Iași, 2006.

BOLDIȘOR, Adrian, *Ortodoxia ieri, azi, mâine. Teme intercreștine și interreligioase pentru secolul XXI*, Ed. Mitropolia Olteniei, Craiova, 2019.

DELUMEAU, Jean (coordonator), *Religiile lumii*, Ed. Humanitas, București, 2015.

FILORAMO, Giovanni (coordonator), *Manual de istoria religiilor*, Ed. Humanitas, București, 2004.

FILORAMO, Giovanni (coordonator), *Istoria religiilor*, vol. I-V, Ed. Polirom, Iași, 2010.

5. Sincretismul religios – element definitoriu al noile mișcări religioase

Bibliografie:

ACHIMESCU, Nicolae, *Religii în dialog*, Ed. Trinitas, Iași, 2006.

ACHIMESCU, Nicolae, *Noile mișcări religioase*, Ed. Limes, Cluj-Napoca, 2002.

BOLDIȘOR, Adrian, „Locul sincretismului religios în Istoria religiilor și pericolele lui pentru lumea contemporană”, în: *Mitropolia Olteniei*, Nr. 9-12, 2012, pp. 116-138

BOLDIȘOR, Adrian, *Importanța și actualitatea dialogului interreligios pentru lumea contemporană: istorie, perspective, soluții*, Ed. Mitropolia Olteniei, Craiova, 2015.

GAVRILUȚĂ, Nicu, *Noile mișcări seculare*, Ed. Polirom, Iași, 2018.

TEMATICA DISCIPLINEI OBLIGATORII: TEOLOGIE DOGMATICĂ

Subiect: HRISTOLOGIE ORTODOXĂ (Examen oral)

Bibliografie:

HRISTOLOGIA ORTODOXĂ

CHIȚESCU, prof. dr. Nicolae., *Teologia Dogmatică și Simbolică*, vol. II, București, Editura Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă, 1958.

EVDOKIMOV, Paul, *Ortodoxia*, trad. dr. Irineu Popa, EIBMBOR, București, 1996.

GALERIU, pr. prof., Constantin, *Jertfă și răscumpărare*, Harisma, 1991.

LOSSKY, Vladimir, *Teologiamistică a Bisericii de Răsărit*, trad. pr. Vasile Răducă, Ed. Anastasia.

MEYENDORFF, John, *Hristos în gândirea creștină răsăriteană*, trad. pr. prof. Nicolai Buga, EIBMBOR, București, 1997.

POPA, Prof. univ. dr. Irineu Ion, *Iisus Hristos este același, ieri, azi și în veac*, Ed. Mitropoliei Olteniei, Craiova, 2010.

SCHÖNBORN, Christoph, *Icoana lui Hristos, O introducere teologică*, trad. Pr. Dr. Vasile Răducă, București, Ed. Anastasia, București 1996.

SFÂNTUL ATANASIE CEL MARE, *Cuvânt despre Întruparea cuvântului*, PSB15, trad. pr. prof. Dumitru Stăniloae, Ed. IBMBOR, București, 1987.

SFÂNTUL CHIRIL AL ALEXANDRIEI, *Comentariu la Evanghelia Sfântului Ioan*, PSB41, trad. pr. prof. dr. Dumitru Stăniloae, Ed. IBMBOR, București, 2000.

SFÂNTUL GRIGORIE DE NAZIANZ, *Opere dogmatice*, trad. pr. dr. Gheorghe Tilea, Herald, București, 2002.

SFÂNTUL IOAN DAMASCHIN, *Dogmatica*, trad. de Dumitru Fecioru, Ed. Scripta, București, 1993.
SFÂNTUL MAXIM MĂRTURISITORUL, *Ambigua*, PSB 80, EIBMBOR, București, 1983.
STĂNILOAE, Pr. prof Dumitru, *Teologia Dogmatică Ortodoxă, vol. II*, Ed. Institutului Bibic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1997.

TEMATICA DISCIPLINEI DE SPECIALITATE: Istoria religiilor (examen oral)

Tematică:

7. Metode de cercetare în studiul Istoriei și filosofiei religiilor
8. Concepția despre suflet în Budism și Creștinism
9. Concepția despre viața de apoi în religiile monoteiste
10. Importanța pelerinajelor în religiile lumii
11. Dialogul interreligios în epoca modernă și contemporană: dialogul dintre Ortodoxie și Iudaism

Bibliografie:

ABRUDAN, Dumitru, „Creștinismul și mozaismul în perspectiva dialogului interreligios”, Teză de Doctorat în Teologie, în: *Mitropolia Ardealului*, nr. 1-3/1979, pp. 59-177
ACHIMESCU, Nicolae, *Religii în dialog*, Ed. Trinitas, Iași, 2006.
ACHIMESCU, Nicolae, *Budism și creștinism. Considerații privind desăvârșirea omului*, Ed. Tehnopress, Iași, 2010.
ACHIMESCU, Nicolae, *Istoria și filosofia religiilor. Religii ale lumii antice*, Ed. Basilica, București, 2015.
BOLDIȘOR, Adrian, *Importanța și actualitatea dialogului interreligios pentru lumea contemporană: istorie, perspective, soluții*, Ed. Mitropolia Olteniei, Craiova, 2015.
BOLDIȘOR, Adrian, *Istoria religiilor. Religiile antice*, Ed. Mitropolia Olteniei, Craiova, 2015.
BOLDIȘOR, Adrian, *Ortodoxia ieri, azi, mâine. Teme intercreștine și interreligioase pentru secolul XXI*, Ed. Mitropolia Olteniei, Craiova, 2019.
DELUMEAU, Jean (coordonator), *Religiile lumii*, Ed. Humanitas, București, 2015.
FILORAMO, Giovanni (coordonator), *Manual de istoria religiilor*, Ed. Humanitas, București, 2004.
FILORAMO, Giovanni (coordonator), *Istoria religiilor*, vol. I-V, Ed. Polirom, Iași, 2010.
STAN, Alexandru, RUS, Remus, *Istoria religiilor*, Ed. IBMBOR, București, 1991.
VASILESCU, Emilian, *Istoria rligiilor*, Ediția a III-a, Ed. Didactică și pedagogică, București, 1998.

DIRECTOR ȘCOALA DOCTORALĂ DE TEOLOGIE ORTODOXĂ “SF.NICODIM”,

Pr.Conf.univ.dr PICU-NELU OCOLEANU